

କି
ର
ଦ
ମ

ଭାଇଟାରାରେ ସୂଜା

ଏମାନେ ଭାଇଟାରାରେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ।
ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ହେଉଛି ପରସ୍ପର ପ୍ରତି
ଭଲ ପାଇବା ସହ ପରସ୍ପରକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ।
ସେଥିପାଇଁ ଗୁସଲମାନ ହେଲେ ବି ପା'ଙ୍କ
ପୂଜାରେ ଏମାନେ ବିଶେଷ ଭୂମିକା
ନିର୍ବାହ କରିଥାନ୍ତି...

୩

ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଦେବାରେ ବି ମିଳେ ସୁଫଳ
 ଜ୍ୟୋତିଷଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରହର ସମ୍ବନ୍ଧ କୌଣସି ନା କୌଣସି ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ସହିତ ରହିଥାଏ। ଫଳରେ ସେହି ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ସେବା କଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ ଅନେକ ସୁଫଳ ମିଳେ।
ଯେମିତି କି:

* ରାହୁ ଦୋଷ ଥିଲେ ମାନସିକ ଚାପ, ସନ୍ଦେହ ବୃଦ୍ଧି ସହ ନିଷ୍ଠୁରି ନେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଉପୁଜିଥାଏ। ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ କୁକୁରଙ୍କ ଯତ୍ନ ନେବା ସହ ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ ଉପକାର ମିଳିଥାଏ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି।

* କେତୁ ଦୋଷରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ବିଲେଇଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେବା ଶୁଭ ହୋଇଥାଏ।

* କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାରମ୍ବାର ବାଧା ଉପୁଜିବା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା, ଆର୍ଥିକ ଅସମସ୍ୟା ହେଉଥିଲେ ଶନି ଦୋଷ ଥାଏ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ। ଏଥିପାଇଁ ନିୟମିତ କାଢ଼କୁ ରୁଟି, ଚାଉଳ ଖାଇବାକୁ ଦେବା ଉତ୍ତମ ହୋଇଥାଏ।

* ବୃହସ୍ପତି ଦୋଷ ଥିଲେ ମାନସମ୍ମାନ, ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ଧନ, ଜ୍ଞାନ ଆଦି କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇଥାଏ। ଏଥିପାଇଁ ମାଛକୁ ବାନ୍ଦା ଅବା ଅଗାର ଛୋଟ ଛୋଟ ଗୁଳା କରି ଖାଇବାକୁ ଦେବା ଶୁଭ ହୋଇଥାଏ।

* ଉପସ୍ଥିତ ବୁଦ୍ଧି ଓ ବାକ୍ ସଂଯମତାର ଅଭାବ, ବ୍ୟବସାୟରେ କ୍ଷତି, ସମ୍ପର୍କ ହାନି ଆଦି ବୁଧ ଗ୍ରହର ଖରାପ ଚଳନ ଯୋଗୁ ଉପୁଜିଥାଏ। ଏଥିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଖାଦ୍ୟ-ପାନୀୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଏକ ବିକଳ୍ପ ହୋଇଥାଏ।

* ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କଠାରୁ ଶନିଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଶୁଭ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଗୋମାତାଙ୍କର ସେବା କରିବା ଏକ ଉତ୍ତମ ଲକ୍ଷଣ ହୋଇଥାଏ।

* ମଙ୍ଗଳ ଦୋଷ କଟାଇବା ପାଇଁ ପିଣ୍ଡତିଳ୍ପ ଅବା ହେଉ ଅବା ମିଠା ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ଦେବା ଶୁଭ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି।

ଏ ସପ୍ତାହର ରାଶିଫଳ | ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ୟା ବିଶାରଦ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ମହାପାତ୍ର | ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୧-୨୭, ୨୦୨୫

ମେଷ	ବୃଷ	ମିଥୁନ	କର୍କଟ	ସିଂହ	କନ୍ୟା
 ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବେ, ଲତର ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା, ସନ୍ତାନ ହେତୁକ ପାତା, ଗୁରୁଜନଙ୍କ ଅସହଯୋଗ, ରାଜନୀତିରେ ସମସ୍ୟା, ପ୍ରତିବେଶୀ ସହ ଯୁକ୍ତିତର୍କ, ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଅଭିମାନ, ଆୟ ବରଦି, ଅନୁକୂଳ, ଅନିଚ୍ଛାକୃତ ବଦଳି, ମାନସିକ ଅସ୍ଥିରତା ॥	 ନୂତନ କର୍ମ ସମ୍ପାଦନର ପ୍ରଚେଷ୍ଟ, ଜନସମାଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ, ମାଙ୍ଗଳିକ କର୍ମର ଯୋଜନା, ଶାନ୍ତିପ୍ରଦ ପରିବେଶ, ଖଳ ଲୋକଙ୍କ ସମାଲୋଚନା, ପରୋକ୍ଷ ଶତ୍ରୁତାରୁ କାର୍ଯ୍ୟହୀନ, ଯାନବାହନରେ ତ୍ରୁଟି, ଯାତ୍ରା ସ୍ଥଗିତ ରହିପାରେ ॥	 ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସମ୍ମାନ ପ୍ରାପ୍ତି, କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁକୂଳ ବାତାବରଣ, ନୂତନ ବୃଦ୍ଧି କ୍ରୟବିକ୍ରୟ, ପୁରୁଷ ବ୍ୟବସାୟରେ ବିତର୍କ, ଜନସମ୍ପର୍କ ବଢ଼ିବ, କଳ୍ପନା ସାକାର ହୋଇପାରେ, ନୂତନ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପିତ ହେବ, ରୋଜଗାର ଆଖିବୁଜିଆ ହେବ, ବ୍ୟବସାୟର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ॥	 କର୍ମହୀନାରୁ ବୃଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତି, ବନ୍ଧୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସନ୍ଦେହ, ମାନସିକ ଅସହାୟତା, ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାହତ, ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟରେ ଉନ୍ନତି, ଏକେସ୍ଟ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ, ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ସଫଳତା, ପ୍ରତିରୋଧ ସହ ଲଢ଼େଇ ॥	 ଶାନ୍ତିରାଜ ପୁରୁଷ, ସାଂଗଠନିକ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ, ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ, ପିଲାଙ୍କ କୃତବୁଦ୍ଧି, ଗୌରବାଦିତ, ଯାନବାହନ କ୍ରୟବିକ୍ରୟ, ଆଇନ ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତି, କୁଟନୀତିରେ କାର୍ଯ୍ୟସାଧନ, ମାନସିକ ଅସ୍ଥିରତା, ଭ୍ରମଶହେତୁକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟହୀନା ॥	 ବନ୍ଧୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହଯୋଗ, ଅନିଚ୍ଛାକୃତ କାମରୁ ଆଶାନ୍ତି, ମନକମାରେ ଜଡ଼ିତ ହୋଇପାରନ୍ତି, ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ, ଭଲ ଭଉଣୀକ ବିତର୍କ, କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଶାନ୍ତ ବାତାବରଣ, ପରୋକ୍ଷତର ମାର୍ଗରୋଧ, ପ୍ରଶାସନିକ ଗାପରେ ଅତିଷ୍ଠ ॥
ତୁଳା	ବିଛା	ଧନୁ	ମକର	କୁମ୍ଭ	ମୀନ
 ସାମାଜିକ ପ୍ରସ୍ତରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ନୂତନ ଗୃହର ନିର୍ମାଣ ଆରମ୍ଭ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଲୋନ କରିପାରନ୍ତି, ପରିବହନରେ ଝଗଡ଼ା, ପ୍ରଶାସନିକ ତତ୍ପରତା ବୃଦ୍ଧି, ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଆକ୍ରମିକତା, ପାରିବାରିକ ସୁଖ ସୁବିଧା, ମନୋରଞ୍ଜନର ସୁଯୋଗ, ସହକର୍ମୀଙ୍କ ଭୁଲ୍ ବୁଝାମଣା ॥	 ଅଭିଳାଷ ପୂରଣ, ଖୋଜୁଥିବା ଜିନିଷ ପାଇବେ, କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ବିବାଦ, ସଂଗଠନରେ ନେତୃତ୍ୱ, ସ୍ଥାନାନ୍ତରର ସୂଚନା, ତୀର୍ଥାଟନ କରିପାରନ୍ତି, କଚେରୀ ମାମଲାରେ ବିଜୟ, ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବୃଦ୍ଧି, ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନଙ୍କ ବିରୋଧ ॥	 ପାରିବାରିକ ସନ୍ତୋଷ, ସଂଗଠନରେ ଉନ୍ନତି, ପ୍ରତିବେଶୀଙ୍କ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ, ନୂତନ ବନ୍ଧୁସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି, ଦୂରଯାତ୍ରାରେ ଅସ୍ଥିରତା, ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଫୁର୍ତ୍ତକତା, ନିରୁଦ୍ୱାହିତ ରହିପାରନ୍ତି, ସରକାରୀ ସହାୟତା ପାଇବେ ॥	 କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାଧିକ୍ୟତା ବୃଦ୍ଧି, ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି, ଶିକ୍ଷାରେ ସଫଳତା, ଗବେଷଣାରେ ସୁନାମ, ଉନ୍ନତିମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ପ୍ରଶଂସା, ଫଳପ୍ରସାଦ ଆଲୋଚନା, ବ୍ୟାଙ୍କକାର କ୍ରୟ, ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ, ବନ୍ଧୁ ସହ ମନୋମାଳିନ୍ୟ ॥	 ବନ୍ଧୁଙ୍କ କର୍ମପ୍ରେରଣା, ଉତ୍ସାହାନ୍ତୁଷ୍ଟାନରେ ସହଯୋଗ, ଯାନବାହନର ନବୀକରଣ, ଦର୍ଶନୀୟସ୍ଥାନ ଭ୍ରମଣ, ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ, ଜମିଜମା କ୍ରୟବିକ୍ରୟ, କଳା ସାହିତ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି, ନୂତନ ଯୋଜନାରମ୍ଭ, ନୂତନ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ ॥	 ସାମାଜିକ ସମ୍ମାନ, ଗଠନମୂଳକ ପରାମର୍ଶ, ଭ୍ରାତୃ ସମ୍ପର୍କରେ ଅବନତି, ପାରିବାରିକ ବିତର୍କ, ସନ୍ତାନ ହେତୁକ ଗୌରବ ବୃଦ୍ଧି, ରୋଗପୀଡ଼ା କର୍ମିବ, ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦୂରହେବ, ସହକର୍ମୀଙ୍କ ଅସହଯୋଗ, ବ୍ୟାଙ୍କକାର କ୍ରୟ, କଚେରୀ ମାମଲାରେ ବାଜିଦା ॥

କେଉଁ ଜିନିଷ ରଖିବେନି ପର୍ସରେ

ପର୍ସ କେବଳ ଏକ ଧନ ରଖିବାର ମାଧ୍ୟମ ନୁହେଁ, ଅଧିକତଃ ଏହା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାରୋଧ ବି ଏକ ସଙ୍କେତ ହୋଇଥାଏ। ବାସ୍ତୁଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ, ଏମିତି କିଛି ବିଶେଷ ଜିନିଷ ରଖିବା ଯାହାକୁ ପର୍ସରେ ରଖିବା ଦ୍ୱାରା ନକାରାତ୍ମକ ଶକ୍ତି ଆକର୍ଷିତ ହେବା ସହ ଆର୍ଥିକହାନିର ବି ସମସ୍ୟା ଉପୁଜିଥାଏ। ଯେମିତି କି: * ଫଟା ଅବା ବହୁ ଦିନର ପୁରୁଣା ନୋଟ୍ ପର୍ସରେ ରଖିଲେ ଜୀବନରେ ଅଶାନ୍ତି ଉପୁଜିବା ସହ ଆର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ଦେଖାଦେଇଥାଏ।

* ପୁରୁଣା ବିଲ୍, ରସିଦ୍, ପୁରୁଣା ହିସାବ କାଗଜ ଅବା ପୁରୁଣା ଅବକାରୀ ଭିଜିଟ୍ କାର୍ଡକୁ ବି ପର୍ସରେ ରଖିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ। ଏହା ଟଙ୍କା ଆସିବାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ। * ପୁରୁଣା ଚାନ୍ଦି, ଜଙ୍କ ଲାଗିଥିବା କପଡ଼ା, ପିନ୍ ଅବା କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଧାତୁଆ ଜିନିଷକୁ ବି ପର୍ସରେ

ରଖିବା ଶୁଭ ନୁହେଁ। * ଦିବ୍ୟଗତ ପରିଜନଙ୍କର ଫଟୋକୁ ବି ପର୍ସରେ ରଖିବାକୁ ନେଇ ବାସ୍ତୁଶାସ୍ତ୍ରରେ ବାରଣ କରାଯାଇଛି। ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ଫଟୋ ରଖିବା ଶୁଭ ହୋଇଥାଏ। * କିନ୍ତୁ ଟମ୍ବୁ ପର୍ସରେ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ଫଟୋ ରଖିବାକୁ ନେଇ ବାସ୍ତୁଶାସ୍ତ୍ରରେ ବାରଣ ରହିଛି। * ଅପ୍ରଚଳିତ ମୁଦ୍ରା ଅବା ବିଦେଶୀ ମୁଦ୍ରାକୁ ବି ପର୍ସରେ ରଖିଲେ ଆର୍ଥିକ ଅସ୍ଥିରତା ଦେଖାଯାଇଥାଏ ବୋଲି ବାସ୍ତୁଶାସ୍ତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି।

ପାଠକାୟ

* ଦୁଇଟି ମଣିଷ, ଗୋଟିଏ ମନ। ଦୁହେଁ ଚିତ୍ରକୁ ବୁଝି, ବୁଝି ବି ପରସ୍ପରକୁ। ଅସୀମ ଯୌର୍ଯ୍ୟ ଓ ସଂକଳ୍ପକୁ ନେଇ ସାଧନାର ପଥେ ପଥେ ଯାଇ ପାଇଛନ୍ତି ଅନେକ ସଫଳତା। ଆଉ ପାଲଟିଛନ୍ତି ସର୍ଜନ ଦମ୍ପତି। ତେଣୁ ଏଭଳି ଏକ ନିଆରା ବିଷୟକୁ ନେଇ ଉପସ୍ଥାପନା ହୋଇଥିବା ‘ସର୍ଜନରେ ଦମ୍ପତି’ ଶୀର୍ଷକ ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ବେଶ୍ ମନକ୍ଷୁଆଁ ହୋଇଥିଲା। — **ବିନି ସେଠୀ, ବାରିପଦା**

* ଦୁଇଟି ମଣିଷ, ମନ କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ। ଦୁହେଁ କେବଳ ଚିତ୍ରରେ ନିମଗ୍ନ ନୁହଁନ୍ତି, ପରସ୍ପରକୁ ବେଶ୍ ଭଲ ଭାବେ ବୁଝି ବି। ଯେଉଁଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ସର୍ଜନ ଦମ୍ପତି ବୋଲି କୁହନ୍ତି। ଏଭଳି ଏକ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ବେଶ୍ ନିଆରା ଥିଲା ପଢ଼ିବାକୁ। ‘ବାମେପ୍ଲାଣ୍ଟର ବାସୁ ମହାନ୍ତି’ ପାଠରୁ ବହୁ ଉପାଦେୟ କଥା ଜାଣିହେଲା। — **ଅଶୋକ ଦାସ, କୋରାପୁଟ**

* ‘ଆଶି ଏକି’ ଯୋଗାସନ’ ପାଠଟି ବେଶ୍ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଥିଲା। ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ପୃଷ୍ଠାରୁ କଣ୍ଠଶିଳ୍ପୀ ବନ୍ଦିତା ରାୟଙ୍କ ଜୀବନୀ ସମ୍ପର୍କରେ ବହୁ ଉପାଦେୟ କଥା ଜାଣିହେଲା। ସୃଜନ ପୃଷ୍ଠାରେ ସ୍ଥାନିତ ‘ଖେଳ’ ଶୀର୍ଷକ ଗପଟି ବି ବେଶ୍ ମନକ୍ଷୁଆଁ ହୋଇଥିଲା। ସିନେମା ପୃଷ୍ଠାରେ ସ୍ଥାନିତ ‘ଅମାଷ୍ଟାଙ୍କ ହ୍ୟାଣ୍ଡବ୍ୟାଗ୍ ନିଶା’, ‘ବ୍ୟାକ୍‌ଗ୍ରାଉଣ୍ଡ ଜ୍ୟାକ୍‌ସରୁ କୋରିଓଗ୍ରାଫର’ ଆଦି ପାଠଗୁଡ଼ିକ ତଥ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା। — **ସବିତା ଜେନା, ରସୁଲଗଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱର**

* ସହକାରୀ ପ୍ରାଧିପତ୍ୟ ମନୋଜ କୁମାର କରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାରର ଅନୁଭୂତି ଖୁବ୍ ପ୍ରେରଣାଦାୟୀ ହୋଇଥିଲା। ସାଥୀର ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ବି ଖୁବ୍ ମଜାଦାର ଲାଗୁଥିଲା। ଲାଜପ୍ଟାଙ୍କ ପୃଷ୍ଠାରୁ ‘ବାଞ୍ଚେନୀ କୁଣ୍ଡା ପ୍ଲାଜୋ’ ସମ୍ପର୍କରେ ବହୁ ଅଜଣା କଥା ଜାଣିବାକୁ ମିଳିବାରୁ ଖୁସି ଲାଗିଲା। — **ପୁନିତ୍ ସାହୁ, କଟକ**

* ଶାନ୍ତ ତପୋବନ ଜିରାଙ୍ଗ ସମ୍ପର୍କରେ ବହୁ ଉପାଦେୟ କଥା ସହର ପୃଷ୍ଠାରୁ ଜାଣିବାକୁ ମିଳିବାରୁ ଖୁସି ଲାଗିଲା। ବିବିଧା ପୃଷ୍ଠାରେ ସ୍ଥାନିତ ‘ଧଳା ବରଫ ଚାନ୍ଦରରେ ଆବୃତ, ହେଲେ ନାଁ ତା’ ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡ କାର୍ଡିକ’ ସେ ବିଷୟରେ ବହୁ ଅଜଣା କଥା ଜାଣିବାକୁ ମିଳିବାରୁ ଖୁସି ଲାଗିଲା। — **ଶିବଚରଣ ମିଶ୍ର, ଯାଜପୁର**

* ବ୍ୟଙ୍ଗ ପୃଷ୍ଠାରୁ ‘କର୍ମସୁ କୌଶଳ’ ଶୀର୍ଷକ ପାଠଟିରୁ ବହୁ ଉପାଦେୟ କଥା ଶିଖିହେଲା। ବ୍ୟାକ୍‌ପେକ୍ ପୃଷ୍ଠାରେ ସ୍ଥାନିତ ‘କୁକୁର ଦେହରେ ଟାଟୁ’, ‘ଚତୁର ଶୁଆ’, ‘ଥିଲେ ଆର୍ବିଆଲ ଗଭର୍ନରଙ୍କ ଗୁରୁ, ଏବେ କରୁଛନ୍ତି ଆସିବାସାଙ୍କ ସେବା’ ଆଦି ପାଠଗୁଡ଼ିକ ତଥ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ସହ ନିଆରା ବି ଲାଗୁଥିଲା। — **ଜିତୁନି ମହାପାତ୍ର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା**

ବିଶେଷ ଟିପ୍ପଣୀ

ସର୍ଜନରେ ଦମ୍ପତି ଥିଲା ଏଥରର ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ଲାଗୁଥିଲା ଯେମିତି ନିଆରା ଦେଉଥିଲା ସେମିତି ଆନନ୍ଦ। ତା’ ସାଙ୍ଗକୁ ଥିଲା ଆଶି ଏକି ଯୋଗାସନ, ଶିଖାଉଥିଲା ନୂଆ ନୂଆ ଟ୍ରକ୍ ଜିଇବାକୁ ଭଲ ଜୀବନ। ସତରେ ହେ ପ୍ରିୟ ଛୁଟିଦିନ ତୁମର ସବୁ ପୃଷ୍ଠା ଲାଗେ ଭାରି ନୂତନ। — **ରାଜେଶ ଶତପଥୀ, ବଲାଙ୍ଗୀର**

ଭାଇଟାରାରେ ସୂଜା

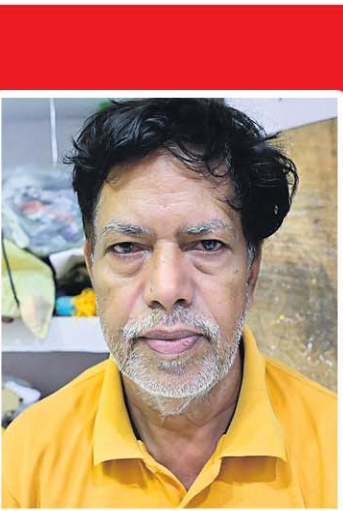
ଏମାନେ ଭାଇଟାରାରେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁରୁ ବଡ଼ ହେଉଛି ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ଭଲ ପାଇବା ସହ ପରସ୍ପରକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା । ସେଥିପାଇଁ ମୁସଲମାନ ହେଲେ ବି ମା'ଙ୍କ ପୂଜାରେ ଏମାନେ ବିଶେଷ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିଥାନ୍ତି...

ମାଣିକଗୋଡ଼ାରେ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ମିଶି କରନ୍ତି ମା'ଙ୍କ ପୂଜା: ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା ବୋଲଗଡ଼ ବ୍ଲକର ମାଣିକଗୋଡ଼ା ଗ୍ରାମ । ନିଆରା ଢଙ୍ଗରେ ପାଳିତ ହେଉଥିବା ଦଶହରା ପର୍ବ ଏଠାକାର ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ । ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ମିଳିତ ଭାବେ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି ମା'ଙ୍କର ଏହି ପର୍ବକୁ । ହିନ୍ଦୁ-ମୁସଲିମ ଭାଇଟାରାର ଏହି ବିରଳ ଦୃଶ୍ୟ କାହିଁ କେଉଁ କାଳରୁ ଏଠି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଆଶ୍ୱିନ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ସପ୍ତମୀ ରାତିରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଏହି ପୂଜା ବିଜୟାଦଶମୀରେ ଅପରାଜିତା ହୋମରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ପାରମ୍ପରିକ ରୀତିନୀତିରେ ସପ୍ତମୀ ତିଥିରେ ମା' ଭଗବତୀଙ୍କ ପୀଠ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ମଣ୍ଡପ ପିଢା ଉପରେ ଗଜପତିଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦଳବେହେରାଙ୍କ ଖଣ୍ଡ, କୋଠକରଣଙ୍କ ଲେଖନୀ ଓ ତାଳପତ୍ର, ମହିଷାମର୍ଦିନୀଙ୍କ ବିଜେ ପ୍ରତିମା ଅଷ୍ଟଧାତୁର ବିରାଟ କଟାରୀ ଓ ଦିବ୍ୟସିଂହପୁର ଗ୍ରାମର କନକଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ଆଣି ଏକାଠି ରଖି ପୂଜା କରାଯାଏ । ତିନି ଦିନ ଧରି ଏହି ପୂଜା ଚାଲିଥାଏ । ଦଶହରା ପୂର୍ବାହ୍ନରେ ମାନସିକଧାରୀମାନେ ମା'ଙ୍କ ନିକଟରେ ନୈବେଦ୍ୟ ଅର୍ପଣ କରନ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମାଣିକଭୂୟାଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ବିଜେ ପ୍ରତିମା କାଷ୍ଠ ମୂଷଳକୁ ରୋଶଣି ପଟୁଆରରେ ମୁସଲମାନ ଦଳବେହେରାଙ୍କ ଘର ଦୁଆରକୁ ନିଆଯାଇଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ଠାକୁରାଣୀ ପୂଜକ କନ୍ଧ ଜାନୀଙ୍କ ଦେହରେ ସଦାର (ଉଭା) ହୋଇ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ ସହ ଭକ୍ତଙ୍କ ମନସ୍କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥାନ୍ତି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ । ଠାକୁରାଣୀ ଦୁଆରେ ପହଞ୍ଚିଲା ପରେ ଦଳବେହେରା ମା'ଙ୍କୁ ଫଳ ଓ ଶୁଖିଲା ଭୋଗ ଅର୍ପଣ କରିଥାନ୍ତି । ମା'ଙ୍କର ଏହି ଭୋଗକୁ ହିନ୍ଦୁ, ମୁସଲମାନ ଓ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକେ ଖାଇ ଭାଇଟାରାକୁ ବଜାୟ ରଖନ୍ତି । ଏହାପରେ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ସହ ମୁସଲମାନ ଦଳବେହେରା ଯାଇ ଭଗବତୀଙ୍କ ପୀଠରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତି । ସେଠାରେ ୩ଦିନ ବ୍ୟାପୀ ପୂଜା ପାଉଥିବା ଗଜପତି ପ୍ରଦତ୍ତ ଦଳବେହେରାଙ୍କ ଖଣ୍ଡ, କୋଠକରଣଙ୍କ ଲେଖନୀ ଓ ତାଳପତ୍ର, ମହିଷାମର୍ଦିନୀଙ୍କ ବିଜେ ପ୍ରତିମା ଅଷ୍ଟଧାତୁର ବିରାଟ କଟାରୀ ଓ ଦିବ୍ୟସିଂହପୁର ଗ୍ରାମ କନକଦୁର୍ଗା ଆଦିଙ୍କୁ ବି ରୋଶଣି ପଟୁଆରରେ ସାମିଲ କରି

କ୍ରମେ ମାଳିସାହି, ଦିବ୍ୟସିଂହପୁର ଓ କଳାଙ୍ଗର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ ଟ୍ରିକିରେ ଅବସ୍ଥିତ ସୋମନାଥ ଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦିର ନିକଟରେ ସମସ୍ତେ ପହଞ୍ଚିଥାନ୍ତି । ତା'ପରେ ସେଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ ଅପରାଜିତା ହୋମ । ରାସ୍ତା ଉପରେ ଏକ ଖରୁଲିରେ କନକଦୁର୍ଗା ଓ ମାଣିକଭୂୟାଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ବିଜେ ପ୍ରତିମା କାଷ୍ଠ ମୂଷଳକୁ ସେବକମାନେ ଧରିଥାନ୍ତି । ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ମନ୍ଦିରରେ ସୋମନାଥ ଦେବ ନିଜ ବେଢାରେ ବିଜେ କରିଥିବାବେଳେ ଅପରପାର୍ଶ୍ୱରେ ମା'ଦୁର୍ଗା ନିଜ ବିମାନରେ ବିଜେ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ହୋମରେ ମୁସଲମାନ ଦଳବେହେରା, କୋଠକରଣ, ବ୍ରାହ୍ମଣ, ପଣ୍ଡିତ, ମାନସିଂହ, ଶବର, କନ୍ଧ ତଥା ଅନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକେ ଏକାଠି ବସନ୍ତି । ରାଜଗୁରୁ କୁଶବନ୍ତୁ ପିନ୍ଧାଇବା ପରେ ମୁସଲମାନ ଦଳବେହେରା କର୍ତ୍ତା ହୋଇ ହୋମରେ ଘୃତାହୁତି ଦିଅନ୍ତି । ଜୟଧ୍ୱନି, ମନ୍ତ୍ରୋଚ୍ଚାରଣରେ ପ୍ରକମ୍ପିତ ହେଉଥାଏ ପରିବେଶ । ଅପରାଜିତା ହୋମ ଶେଷରେ ମା' କନକଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଆଖିରୁ ଆଶ୍ୱିନ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ସପ୍ତମୀରେ ଖୋଲା ଯାଇଥିବା ପଟି ବିଜୟା ଦଶମୀରେ ପୁଣି ବନ୍ଧା ହୋଇଥାଏ । ମା'ଙ୍କ ଆଖିରୁ ବର୍ଷକର ୩୬୫ ଦିନ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ୪ଦିନ ପାଇଁ ପଟି ଖୋଲାଯାଇଥାଏ । ମା' କନକଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଆଖିରେ ପଟି ବାନ୍ଧିବା ପରେ ଅପରାଜିତା ହୋମ ଉଦ୍‌ଯାପିତ ହୋଇଥାଏ । ତା'ପରେ ମା'ଙ୍କ ଶୁଖିଲା ପ୍ରସାଦକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ମୁସଲମାନ, ହିନ୍ଦୁ ଓ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ଲୋକମାନେ ସେବନ କରିଥାନ୍ତି । ତା'ପରେ ଠାକୁରାଣୀ ଆଟୋପ ପଟୁଆରରେ ସ୍ୱମନ୍ଦିରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ହୋମର ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୁସଲମାନ ପରିବାର ତୁଲାଇଥିବାବେଳେ ଗ୍ରାମର ସବୁ ବର୍ଗର ଲୋକ ଏକାଠି ଏହି ପର୍ବର ମଜା ନେଇଥାନ୍ତି । ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରୁ ବି ଲୋକେ ଆସି ଏଥିରେ ସାମିଲ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମୁସଲମାନ ଦଳବେହେରା ଶେଖ୍ ଅଜିକୁର ରେହମାନ କୁହନ୍ତି, “ମାଣିକଗୋଡ଼ା ଦଶହରା ସତରେ ବିରଳ । ଏଭଳି ପରମ୍ପରା ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ । ଜେଜେବାପାଙ୍କ ଅମଳରୁ ଆମ ପରିବାର ବଂଶାନୁକ୍ରମେ ଏହି ପର୍ବ ପାଳନ କରି ଆସୁଛି । ଏବେ ମୋତେ ଏହି ସୌଭାଗ୍ୟ ମିଳିଛି । ମା'ଙ୍କ ପୂଜାର ନତିକାନ୍ତି ପାଇଁ ଯାହାବି ଆବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଦରକାର ହୁଏ ସବୁ ଆମେ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଉ ।” ସେହିପରି ଏହି ଗାଁର ଆଇନଜୀବୀ ଅମିୟ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ମତରେ, “ଆମ ଗାଁରେ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୁସମ୍ପର୍କ ରହିଛି । ହିନ୍ଦୁ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ପୂଜାରେ ମୁସଲମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ମୁସଲମାନଙ୍କ ପର୍ବରେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ବାଞ୍ଛା ଦେବା ସହ ଅତି ଆଗ୍ରହରେ ସେଥିରେ ସାମିଲ ହୋଇଥାନ୍ତି ।” ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ ବେଗୁନିଆ ବିଧାୟକ ପ୍ରବୀପ ସାହୁ କୁହନ୍ତି, “ଏହାକୁ ମାଣିକଗୋଡ଼ାର ଏକ ଗଣପର୍ବ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ମୁସଲମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ ସମର୍ପିତ ପ୍ରସାଦକୁ ହିନ୍ଦୁ ଭାଇମାନେ ଅତି ଆଦର ସହ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି ।

ଉଭୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସର ସହ ଏହି ପର୍ବ ପାଳନ କରନ୍ତି । ଏହି ନିଆରା ପରମ୍ପରା ଦେଖିବାକୁ ମାଣିକଗୋଡ଼ା ଦଶହରାରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁଙ୍କ ଭିଡ଼ ଜମିଥାଏ ।”
ମୁସଲମାନ ଗଡ଼ି ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ମେଡ଼ : କଟକ ବାଙ୍କୀବଜାରର ବୃନ୍ଦାବି ଗଳିରେ ସପରିବାରେ ବାସ କରନ୍ତି ସୟଦ୍ ଅସଲମ୍ ଅଲ୍ଲା । ପଢ଼ା ପରିବା ବେଗମ୍, ଗୋଟିଏ ପୁଅ ଓ ଗୋଟିଏ ଝିଅଙ୍କୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ପରିବାର । କଟକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ତାରକସି କାମରେ ଅସଲମ୍ ବେଶ୍ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ । ପୂଜାପାର୍ବଣ ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ଫୁରସତ୍ ନ ଥାଏ । ମେଡ଼ ତିଆରି ପାଇଁ ଗ୍ରାହକଙ୍କର ଭିଡ଼ ଜମେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ । ବିଶେଷକରି ତାରକସି କାମର ମେଡ଼ ତିଆରି ପାଇଁ କଟକରେ ତାଙ୍କର ବେଶ୍ ନାଁ । ଏହା ତାଙ୍କର କୌଳିକ ବୃତ୍ତି କହିଲେ ବି ଠିକ୍ । କାରଣ ତାଙ୍କ ଜେଜେବାପା ସୟଦ୍ ମେହସୁଦ୍ ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ଅମଳରୁ ଏହି ମେଡ଼ କାମ ତାଙ୍କ ପରିବାରରେ ଚାଲି ଆସିଛି । ଅସଲମ୍ଙ୍କ ବଡ଼ବାପା ସୟଦ୍ ମୁରାଦ୍ ଅଲ୍ଲା ଓ ବାପା ସୟଦ୍ ଅମିର ଅଲ୍ଲା ବି ଏହି କାମ କରୁଥିଲେ । ଆଉ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଦେଖି ଅସଲମ୍ ଓ ତାଙ୍କ ବଡ଼ ବାପାଙ୍କ ପୁଅ ସୟଦ୍ ଆଦିର୍ ଅଲ୍ଲା ବି ଏହି ବୃତ୍ତିକୁ ଆପଣେଇନେଲେ । ଏବେ ଦୁଇ ଭାଇଙ୍କର ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମେଡ଼ ତିଆରି କାରଖାନା ରହିଛି । ଆଉ ସେହି କାରଖାନାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହାତଗଣତି କିଛି କାରିଗର ବି କାମ କରୁଛନ୍ତି । ମେଡ଼ କାମ ଟିକେ ବଡ଼ କାମ ହେଉଥିବାରୁ ଦୁଇଭାଇ ମିଶିକି ବେଳେବେଳେ କାମ କରିଦିଅନ୍ତି । ନଚେତ୍ ଅଲଗା ସମୟରେ ଯିଏ ଯାହାର କାରଖାନା ଓ ବେପାର କଥା ଚୁଟିଥାନ୍ତି । ଅସଲମ୍ଙ୍କ କାରଖାନାରେ ଏବେ ୯ ଜଣ ମହିଳା ଓ ୬ ଜଣ ପୁରୁଷ କାରିଗର ରହିଛନ୍ତି । ତା'ସହିତ ଅସଲମ୍ଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ମଧ୍ୟ କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ତାରକସି ମେଡ଼ ବ୍ୟତୀତ ସୋଲ ମେଡ଼, ଜରି ମେଡ଼, କାଗଜ ମେଡ଼ ବି ଅସଲମ୍ଙ୍କୁ ବେଶ୍ ଜଣା । ଗଣେଶ ପୂଜା ଆରମ୍ଭ କରି ବିଶ୍ୱକର୍ମା ପୂଜା, ଦୁର୍ଗା ପୂଜା, ଗଜଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୂଜା ଓ କାଳୀପୂଜାର ମେଡ଼ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ବହୁତ ଅର୍ଡର ଆସେ । କେବଳ କଟକ କି ଭୁବନେଶ୍ୱର ନୁହେଁ, ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଏପରି କି ହାଇଦ୍ରାବାଦ, କଲିକତା, ପୁଣେ, ପଞ୍ଜାବକୁ ବି ମେଡ଼ କାମ ପାଇଁ ଅସଲମ୍ଙ୍କୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ । ପୂଜାପାର୍ବଣ ସମୟରେ ମେଡ଼ କାମ ଖୁବ୍ ଜୋରସୋରରେ ଚାଲେ ।

ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅଫିସର

ଏମ୍.ଡି.ମକସୁଦ୍ଧ ଅଫିସର

ଶେଷ ଅଫିସର ରେହମାନ

ଆଉ ଯେବେ ବାହାଘର ସିଜିନ୍ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଅସଲମ୍ ବରକନ୍ୟାଙ୍କ ପୁରୁଷ ତିଆରି, ବେଦାସଜ୍ଜା କାମ, ବରମାନେ ଯେଉଁ ରଥରେ ବସି ବାହା ହେବାକୁ ଯାନ୍ତି, ସେ କାମ ବି କରିଥାନ୍ତି । ଏ ନେଇ ଅସଲମ୍ କୁହନ୍ତି, “ତିନି ପିଢ଼ି ହେଲାଣି ଆମେ ଏହି ମେଢ଼ କାମ କରିଆସୁଛୁ । କେବଳ ମେଢ଼ ଦୁହେଁ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିରେ ଲାଗିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସାଜସଜ୍ଜା ସାମଗ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଆମେ ତିଆରି କରିଥାଉ । ବିଶେଷକରି ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ପାଇଁ ମେଢ଼ ତିଆରି କରିବା ଓ ମା’ଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ସାଜ ଜିନିଷ ତିଆରି କରିବାକୁ ଆମକୁ ବହୁତ ଅର୍ଡର ଆସେ, ଆଉ ଆମେ ତାକୁ ବହୁତ ଖୁସିରେ କରିଥାଉ । ମଞ୍ଚପରେ ମା’ଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ତିଆରି କରି ଲୁଗା ପିନ୍ଧାଇ ସାରିଲା ପରେ ମେଢ଼ ଫିଟିଙ୍ଗଠାରୁ ନେଇ ବାକି ଆଉ ଯାହା ସବୁ ସଜବାଜ ରହିଲା ସେସବୁ ଆମେ କରିଥାଉ । ଗୋଟିଏ ମେଢ଼ ତିଆରି ପାଇଁ ଯାହାବି ଜିନିଷ ଆବଶ୍ୟକ ପଡେ, ସେ ଜରି ହେଉ କି କାଗଜ ଅବା ଭୋଲଭୋର କପଡ଼ା, ଟୁମ୍‌କି, ମାଳି ତଥା ଆଉ ଯାହା ବି ଜିନିଷ ରହିଲା, ସେସବୁକୁ ଆମକୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ଅର୍ଡର କରି ଆଣିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ମେଢ଼ ସରିଲା ପରେ ତାକୁ ମଞ୍ଚପକୁ ନେଇ ଫିଟିଙ୍ଗ୍ ବି କରୁ । ଆଉ ମଞ୍ଚପ ମାଲିକମାନେ ସେ ବାବଦରେ ଆମକୁ ପୂରା ପଇସା ଦେଇଦିଅନ୍ତି । ଆମ ପାଖକୁ ଅର୍ଡର ଅକ୍ଷୟ ବୃଦ୍ଧି ପୂର୍ବକ ଆସିଥାଏ । ଆଉ ଅକ୍ଷୟ ବୃଦ୍ଧି ଆମେ ଆମର କାମ ଆରମ୍ଭ କରୁ । ଯେହେତୁ ହିନ୍ଦୁ ଭାଇମାନେ ଆମ ଉପରେ ଭରସା କରି ଆମକୁ ତାଙ୍କ ଦେବଦେବୀଙ୍କ କାମ ଦେଇଥାନ୍ତି, ତାହାକୁ ନିଷ୍ଠାର ସହ କରିବା ପାଇଁ ଅକ୍ଷୟ ବୃଦ୍ଧି ପୂର୍ବକ ଦୀପାବଳି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ ଘରକୁ ଆମିଷ ପ୍ରବେଶ କରେନାହିଁ କି ଆମେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ କେଉଁଠି ଖାଇ ନ ଥାଉ । ହୁଏତ ଏହି ନିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଆମକୁ କାମର କେବେ ବି ଅଭାବ ହୋଇନି କି ଏହି କାମରେ ବି କିଛି ଅସୁବିଧା ହୋଇନି । ହିନ୍ଦୁ-ମୁସଲିମ ଭାଇବାରା ଭିତରେ ବେଶ୍ ଖୁସିରେ ଆମେ ଏଠି ଚଳୁଛୁ । ଚଳିତବର୍ଷ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ୩ଟି ଏବଂ ରାଉରକେଲାରେ ୬ଟି ଦୁର୍ଗାମଞ୍ଚପ ତରଫରୁ ମେଢ଼ ପାଇଁ ଅର୍ଡର ଆସିଥିବାରୁ କଟକ କାମ କିଛି ହାତକୁ ନେଇପାରିନି । କାମ ନ କଲେ ବି କଟକରେ ଯେହେତୁ ଜିନିଷ ଆଉ କଟକରେ ବଢିଛି ତେଣୁ କଟକ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ପ୍ରତି ମୋ ମନରେ ସବୁବେଳେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ରହିଆସିଛି ଆଉ ରହିଥିବ ।”

ମେଢ଼ ତିଆରି ସହ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଭଜନ ଗାଆନ୍ତି ମୁସଲମାନ:
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ମସଜିଦ୍‌ପଡ଼ାର ବାସିନ୍ଦା ହେଲେ ଏମ୍.ଡି.ମକସୁଦ୍ଧ ଅଫିସର । ପଢ଼ା ନାଲି ମଜବୁଦ୍ ଓ ଦୁଇ ଡିଆକୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ପରିବାର । ପେସାରେ ସେ ଜଣେ ମେଢ଼ କାରିଗର ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ନିଶା ତାଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ଭଜନ ଗାଇବା । ଶୁଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗୁଛି ନା, ଜଣେ ମୁସଲମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ହୋଇ ବି ହିନ୍ଦୁ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ପାଇଁ ମେଢ଼ ତିଆରି କରିବା ଆଉ ତା’ ସାଙ୍ଗକୁ ଓଡ଼ିଆ ଭଜନ ଗାଇବାରେ କିଭଳି ରୁଚି ଆସିଲା ମକସୁଦ୍‌ଙ୍କର । ଏସବୁ ସେ ତାଙ୍କ ଜେଜେବାପା ବି.କେ. ରେହମାନଙ୍କଠାରୁ ଶିଖୁଥିବା ମକସୁଦ୍‌ଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି । ମକସୁଦ୍‌ଙ୍କ ଜେଜେବାପା ପ୍ରତିବର୍ଷ ମହରମ ଅବସରରେ ତାଜିୟା ରଥ ନିର୍ମାଣ କରୁଥିଲେ । ବାଉଁଶପାତି, ସୋଲା, ରଞ୍ଜିନ କାଗଜ, ରଞ୍ଜିନ ଜରି ତଥା ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ଆଲୋକମାଳାରେ ସଜିତ ଏହି ତାଜିୟା ରଥ ଦେଖିବାକୁ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଲାଗିଥାଏ । ମକସୁଦ୍‌ ବି ଜେଜେବାପାଙ୍କ କାମକୁ ଦେଖି ଦେଖି ୧୭/୧୮ ବର୍ଷ ବୟସରୁ ଜେଜେବାପାଙ୍କ ସହ ମିଶି ତାଜିୟା ରଥ ଗଢିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ମକସୁଦ୍‌ଙ୍କ ବ୍ୱାଉ ଗଢାଯାଉଥିବା ତାଜିୟା ରଥ ବି ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଲାଗୁଥିଲା । କେବଳ ମୁସଲମାନ ଦୁହେଁ ହିନ୍ଦୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକେ ବି ତାଙ୍କ କାମକୁ ବେଶ୍ ପସନ୍ଦ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଯଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବର୍ଷ ମହରମରେ ତାଜିୟା ରଥ ଗଢିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଅର୍ଡର ଆସିବା ସହ କ୍ରମେ ହିନ୍ଦୁ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ପାଇଁ ମେଢ଼ ଗଢିବାକୁ ବି ଲୋକେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଲେ । ପ୍ରଥମକରି ମା’ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ମେଢ଼ ଗଢିବାକୁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଅର୍ଡର ଆସିଲା । କେବେ ମେଢ଼ ତିଆରି

ଦେଲେ ଆଉ ମେଢ଼ କେମିତି ତିଆରି ହେବ ସେ ନେଇ ଅନେକ ଉପାୟ ବି ବତାଇଦେଲେ । ବାସ୍‌ ତା’ ପରଠୁ ମକସୁଦ୍‌ ଆଉ ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁନାହାନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା, ଗଣେଶ ପୂଜା, ବିଶ୍ୱକର୍ମା ପୂଜା, ଦୁର୍ଗାପୂଜା, ଗଜଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୂଜା ଏବଂ କାଳୀପୂଜା ପାଇଁ ସେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ମେଢ଼ ତିଆରି କରିଥାନ୍ତି । ସେହିପରି ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ରଥଯାତ୍ରା ସମୟରେ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପାଇଁ ବି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମେଢ଼ ତିଆରି କରିବାକୁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଅର୍ଡର ଆସିଥାଏ । ସୋଲା ମେଢ଼ ହେଉ କି ଜରି ମେଢ଼ ଅବା କାଗଜ ମେଢ଼ ସବୁକାମ ସେ ବେଶ୍ ସୁରୁଖୁରୁରେ କରିପାରନ୍ତି । ତାରକସି କାମ ବି ତାଙ୍କୁ ଜଣା । ଏ ନେଇ ମକସୁଦ୍‌ କୁହନ୍ତି, “ଜେଜେବାପାଙ୍କ ପାଇଁ ମୁଁ ଏ ମେଢ଼ କାମ ଶିଖିପାରିଲି । ବାପା ତ ରାଜମିସ୍ତ୍ର କାମ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ବେଳ ନ ଥିଲା ଏ କାମ ଶିଖିବାକୁ । ତେଣୁ ଜେଜେବାପାଙ୍କ ପରେ ଏହି ବୃତ୍ତିକୁ ଆଗେଇ ନେବାକୁ ମୁଁ ଅଣ୍ଟା ଭିଟିଲି । ମୋ ଦୁଇ ଭଉଣୀ ବାହା ନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମୋତେ ଏ କାମରେ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଆଉ ମୁଁ ବାହାହେବା ପରଠୁ ମୋ ପତ୍ନୀ ମୋତେ ଏ କାମରେ ସହଯୋଗ କରିଆସୁଛନ୍ତି । ଦୁଇ ଡିଆ ବି କିଛି କିଛି କାମ ଜାଣିଥିବାରୁ ସେମାନେ ବି ବେଳେବେଳେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ମୋର ଗୋଟିଏ ଭଉଣୀ ମୋ ପାଖରେ ରହି କାମ କରୁଛି । ଅର୍ଡର ଅଧିକା ଥିଲେ ଘରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ କାମରେ ଲାଗିଯାଉ । ଆଉ ଅର୍ଡର ଡେଲିଭରି ପାଇଁ ମୁଁ ଆଉ ଭଉଣୀ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଇଥାଉ । ଆଜକୁ ୩୦-୩୫ ବର୍ଷ ହେବ ମୁଁ ଏ ମେଢ଼ କାମ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ କରିଆସୁଛି । ମୁଁ ଜଣେ ମୁସଲମାନ ହେଲେ ବି ହିନ୍ଦୁ ଭାଇମାନଙ୍କର ମୋ ଉପରେ ଖୁବ୍ ଭରସା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି । ଆଉ ସେହି ବିଶ୍ୱାସ ପାଇଁ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ହିନ୍ଦୁ ଦେବଦେବୀଙ୍କର ମେଢ଼ କାମ ଘରେ ଆରମ୍ଭ କରେ ତା’ର ୨୪ ଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ ଘର ମଧ୍ୟକୁ ଆମିଷ ପଶିବାକୁ ଦିଏ ନାହିଁ । ଘରକୁ ଭଲ ଭାବେ ପରିଷ୍କାର, ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ଓ ଧୂଆଧୋଇ କରି ତା’ପରେ ମେଢ଼ କାମ ଆରମ୍ଭ କରେ । ମୋ ପରିବାର ବି ଏହି ଧାରାରେ ପଡିଗଲେଣି । ନିଷ୍ଠାର ସହ ମୁଁ କାମ କରୁଥିବାରୁ ଆଖପାଖର ଲୋକେ ମୋତେ ଖୁବ୍ ଆଦର କରିଥାନ୍ତି । ମେଢ଼ କାମ ବ୍ୟତୀତ ହିନ୍ଦୁ ଦେବଦେବୀଙ୍କର ଭଜନ ଗାଇବାକୁ ବି ମୋତେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗେ । ବିଶେଷକରି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଭଜନ ଗାଇବା ମୋର ପ୍ରିୟ । ଏହି କଳା ବଂଶାନୁକ୍ରମିକ ଭାବେ ମୋ ଜେଜେବାପାଙ୍କଠାରୁ ମୁଁ ପାଇଛି । ଜେଜେବାପା ଉର୍ଜୁରେ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଗଜଲ ଲେଖୁଥିଲେ । ବେଳେବେଳେ ଗାଉଥିଲେ ବି । ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରି ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଗୀତ ଗାଇବାକୁ ଲାଗିଲି । ବିଶେଷକରି ଓଡ଼ିଆ ଭଜନଗୁଡ଼ିକୁ ଶାନ୍ତ ମନେ ରଖି ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ଗାଇ ଦେଉଥିଲି । କ୍ରମେ ମୁଁ କଳାମୟିର ମୁଖିକାଲ ଆସୋସିଏଟସ ନାମରେ ଏକ ମୁଖିକାଲ ଟ୍ରଷ୍ଟରେ ଜଏନ୍‌ କଲି, ଯାହାର ଅର୍ଗାନାଇଜର୍ ଭାବେ ଏବେ ମୁଁ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ଭାଳିଛି ।”

ସତରେ ହିନ୍ଦୁ-ମୁସଲମାନ ଭାଇବାରାର ଜଣେ ଜଣେ ନିଜ୍ଜକ ଉଦାହରଣ ହେଉଛନ୍ତି ଏମାନେ ।

—ଅମ୍ବିତା ମିଶ୍ର

ତଥ୍ୟ ଓ ଫଟୋ ସହାୟତା—
ପ୍ରଭାତ ପାଣିଗ୍ରାହୀ, ରାଜକିଶୋର ମହାନ୍ତି,
ଜୟନାରାୟଣ ମେହ୍ନା

ମହାପ୍ରଭୁ ଦେଲେ ପରିଚୟ

ବ ଯ ସ
ବିନା ତାଙ୍କର
କମ୍ । ହେଲେ କଣ
ଭାବରେ ଭରା । ଆଉ
ସେ ଭାବ ଏମିତି ଯେ, ତାହା
ସିଧାସଳଖ ଯୋଡ଼ିଦିଏ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ସହ।
ଯେବେ ଯେବେ ସେ ଗାଆନ୍ତି 'ମୁଁ ଅନିଦ୍ରା ଆଖି
ତୁ ଫୁଲ ବିଛଣା, ଝୁଝିଲା ପାଦ ମୁଁ ତୁ ଶେଷ ଠିକଣା...',
'ମୋ ଜଗା କାଳିଆରେ...' ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଶ୍ରୋତା ହଜି ଯାଆନ୍ତି
କାଳିଆ ପ୍ରେମରେ। ସେ ହେଉଛନ୍ତି ନୂଆ ପିଢ଼ିର ଗାୟକ 'ସୌରଭ
ଭରଦ୍ୱାଜ'। ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି...

ମା' ଓ ପିଉସାଙ୍କ ସହ ସୌରଭ

ବାଲେଶ୍ୱର, ଶୂନ୍ୟହସରେ ଘର । ବାପା ତପନ କୁମାର ଦାସ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିଲେ, ମା' ପ୍ରିୟତମା ଗୃହିଣୀ । ଜେଜେମା' ଓ ପିଉସା ଥିଲେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ । ସମସ୍ତଙ୍କର ମୁଁ ବେଶ୍ ଗେହ୍ଲା । ବାବୁନା, ବୁଝୁନ ତାଙ୍କରେ ଘର ଫାଟି ପଡୁଥିଲା । ହେଲେ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ିବାବେଳେ ହଠାତ୍ ଦିନେ ବାପା ହୃଦ୍‌ଘାତରେ ତାଲିଗଲେ । ଆମ ଛୋଟିଆ ପୃଥିବୀଟି ସତେ ଯେମିତି ଓଲଟ ପାଲଟ ହୋଇଗଲା । ମାମା ପୂରା ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିଲେ । କ'ଣ ସବୁ ଘଟୁଥିଲା ବୁଝିବା ପାଇଁ ମୁଁ ବହୁତ ଛୋଟ ଥିଲି । ବାପାଙ୍କ ସ୍ନେହ କ'ଣ ବୁଝୁ ବୁଝୁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ହରେଇଦେଲି । ଏବେ କେବଳ ଝାପ୍‌ସା ଝାପ୍‌ସା ମନେପଡେ ତାଙ୍କ କଥା ।

ତିନିମା' ବଢ଼େଇଲେ: ମାମା, ଜେଜେମା' ଓ ପିଉସା ପୁଣି ଥରେ ଅଣ୍ଟା ସଳଖିଲେ । ଜେଜେମା' ଓ ପିଉସାଙ୍କ ରୋଜଗାରରେ ଘର ଚଳିଲା । ଜେଜେମା'କୁ ମୁଁ ବୋଉ ଡାକୁଥିଲି । ସେ ମୋର ବହୁତ ନିକଟତର ଥିଲା । ତାକୁ ମୁଁ ସାଇକେଲରେ ବସେଇ ବୁଲୁଥିଲି । ବହୁତ ସମୟ ତା' ସହ ବିତଉଥିଲି । ମାମା ତ ମୋ ସୁଖଦୁଃଖର ସାଥୀ । ଆଉ ପିଉସା ମତେ ପଢ଼ାଉଥିଲେ । ତା'ସହ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିଯୋଗିତାକୁ ନିଜ ସାଇକେଲରେ ବସାଇକି ନେଉଥିଲେ । ଏମିତିରେ ତିନିମା' ମୋ ପିଲାଦିନକୁ ମିଶି ଗଢିଲେ । କୌଣସି ଅଭାବ ଅସୁବିଧା କି ଦୁଃଖକଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଦାସର ଭରଦ୍ୱାଜ: ମୋ ପ୍ରକୃତ ନାଁ ହେଉଛି ସୌରଭ ଦାସ । ଆମ ଗାଁରେ ଏଇ ନାଁରେ ବହୁତ ପିଲା ଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ମୋ ନାଁକୁ କିଛି ଭିନ୍ନ କରିବା ଲାଗି ଜେଜେମା' ସ୍କୁଲରେ ମୋ ନାଁ ବଦଳେଇ ସୌରଭ ଭରଦ୍ୱାଜ କରିଦେଲେ । ଭରଦ୍ୱାଜ ହେଉଛି ଆମ ଗୋତ୍ର । ତାକୁ ସେ ସାଙ୍ଗିଆ କରିଦେଲେ ।

ସଙ୍ଗୀତ ଶିକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ: ଘରେ ସମସ୍ତେ ସଙ୍ଗୀତପ୍ରେମୀ । ବାପା ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଗୀତ ଭଲ ଗାଉଥିଲେ । ମାମା ଗୀତ ନ ଶିଖି ବି ସ୍ୱରରେ ଗାଇପାରୁଥିଲେ । ଆଉ ମୁଁ ଛୋଟବେଳୁ ଭଲ ଗାଉଥିଲି । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଭାଗ ନେଇ ପୁରସ୍କାର ଜିତୁଥିଲି । ତେଣୁ ମତେ ଘର ପାଖ ସଙ୍ଗୀତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଖକୁ ଛାଡିଲେ ଗୀତ ଶିଖିବାକୁ । ମାମା ସବୁଦିନ ସକାଳୁ ପାଠ

ପଢ଼ିବାକୁ କଷ୍ଟ କି ନ କଷ୍ଟ, ରିୟାଜ କରିବାକୁ କିନ୍ତୁ ବାଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ିବାବେଳେ ରିୟାଲିଟି ଶୋ 'ସିଙ୍ଗିଙ୍ଗ ସୁପରଷ୍ଟାର'ରେ ଭାଗ ନେଇଥିଲି । ସେଠୁ ମୁଁ ଅନେକ କିଛି ଶିଖିଲି ।
ପଢ଼ାରେ ଭଲ ଥିଲି: ପାଠପଢ଼ାରେ ମୁଁ ବହୁତ ଭଲ ଥିଲି । କାହାକୁ କହିବାକୁ ପଡୁ ନ ଥିଲା ପଡେ ବୋଲି । ମୋର ପ୍ରିୟ ବିଷୟ ଥିଲା ଗଣିତ । ପରେ ଯୁକ୍ତ ୨ ସାରି ଫିଜିକ୍ସରେ ଗ୍ରାଜୁଏଶନ୍ କଲି । ବିଏଡ୍ ଓ ଏମ୍‌ସିଏ ବି କଲି ।
ପ୍ରଥମ ସୁଯୋଗ ରୋମାଣ୍ଟିକ ଗୀତରେ: ଲକ୍ ଡାଉନ୍ ସମୟରେ ମୁଁ ଘରେ ଗୋଟେ ଗୋଟେ ଗୀତ ଗାଇ ଇନ୍‌ଷ୍ଟାଗ୍ରାମରେ ପୋଷ୍ଟ କରୁଥିଲି । ତା'ସହ ବାଲେଶ୍ୱରର ଇଏମ୍ ଷ୍ଟୁଡିଓରେ କଭର୍ ଶୁଟ୍ କରି ପୋଷ୍ଟ କରୁଥିଲି । ମୋ ପୋଷ୍ଟ ଦେଖି ସୋମେଶ ଶତପଥୀ ଭାଇ ତାଙ୍କ ଶର୍ଚ୍ଚ ଫିଲ୍ମ 'ବନ୍ତ୍ର'ରେ ଗାଇବାର ସୁଯୋଗ ଦେଲେ । ତା'ପରେ ପ୍ରେମ ଆନନ୍ଦ ସାର୍ ପ୍ରଥମ କରି ମତେ ବଡ଼ ପରଦାରେ ଗାଇବାର ସୁଯୋଗ ଦେଲେ । 'ମହାବାହୁ' ଓ 'ଓୟେ ଅଞ୍ଜଳି' ଫିଲ୍ମ ପାଇଁ ମୁଁ ଗୀତ ଗାଇଲି । ସବୁ ଗାୟକଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ଥାଏ ଦିନେ ବଡ଼ ପରଦାରେ ଗୀତ ଗାଇବେ । ଆଉ ତାକୁ ପ୍ରେମ ଆନନ୍ଦ ସାର୍ ପୂରଣ କରିଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ମୁଁ ଚିରକୃତଜ୍ଞ ।
ରୋମାଣ୍ଟିକ ଗୀତରୁ ମୋର କ୍ୟାରିୟର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରଥମ ଭଜନ: ୨୦୨୨ରେ ଗାଇଲି ପ୍ରଥମ ଭଜନ 'ହେ ଜଗା', ଯାହାର ମୁଖ୍ୟ ଥିଲା- 'ମୁଁ ଅନିଦ୍ରା ଆଖି ତୁ ଫୁଲ ବିଛଣା, ଝୁଝିଲା ପାଦ ମୁଁ ତୁ ଶେଷ ଠିକଣା' । ଅଭିଜିତ ତ୍ରିପାଠୀ ଏହାର ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଥିଲେ ଓ ଲେଖିଥିଲେ ସିଲ୍ ବିଭୁ । ଦିନେ ଅଭିଜିତ ଭାଇ ମୋତେ ଫୋନ କରି କହିଥିଲେ ଆଧୁନିକ ପିଢ଼ିଙ୍କୁ ନଜରରେ ରଖି ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାରର କମ୍ପୋଜିଶନ୍‌ର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଭଜନଟିଏ କରିଛି । ତାକୁ ତମେ ଗାଇବ । ଗୀତର ଲିରିକ୍ସ ମୋ ମନକୁ ଛୁଇଁଯାଇଥିଲା । ତା' ଛଡ଼ା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଗୀତ ଗାଇବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିବାରୁ ମନା କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ନ ଥିଲା । ଶେଷରେ ଗୀତଟିର ରେକର୍ଡିଂ ହେଲା । ମାମା କହିଥିଲା ରେକର୍ଡିଂ ପରେ ପୁରୀ ଯାଇ କଳା ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବୁ । ତେଣୁ ରେକର୍ଡିଂ ସରିବା ପରେ ମୁଁ ପୁରୀ ଯାଇ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲି । ହେଲେ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ବର୍ଷେ ଯାଏ ଗୀତଟି ରିଲିଜ୍ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା । ଆଉ ଯେତେବେଳେ ରିଲିଜ୍ ହେଲା ତାହା ବି ମୁଁ ଜାଣି ପାରି ନ ଥିଲି । ଥରେ ଜଣେ ଫ୍ୟାନ୍ ସେଇ ଗୀତରେ ରିଲିଜ୍ କରି ମତେ ଇନ୍‌ଷ୍ଟାଗ୍ରାମରେ ପଠେଇଥିଲେ । ତା'ପରେ ଯାଇ ମୁଁ ଜାଣିଲି ଗୀତଟି ରିଲିଜ୍ ହୋଇଛି ବୋଲି । ଆଉ ମୁଁ ଜାଣିବା ବେଳକୁ ଅତି ଓ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ତାହା ୨ ମିଲିୟନ ଭ୍ୟୁ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏଇ ଗୀତରୁ ହିଁ ଲୋକେ ମୋତେ ଚିହ୍ନିଲେ ଓ ଭଲ ପାଇବା ଦେଲେ ।

ମୋ ଜଗା କାଳିଆ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥ ଭଜନ: ୨୦୨୪ରେ ମାତ୍ର ପ୍ରସାଦଙ୍କ କମ୍ପୋଜିଶନ ଓ ରଞ୍ଜନ ଭାଇଙ୍କ ଗୀତ 'ମୋ ଜଗା କାଳିଆ' ଗାଇବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲି । ଗୀତଟି ଖୁବ୍ ଲୋକପ୍ରିୟ ହେଲା । ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ କୃପାରୁ ଏହା ପରେ ଗୋଟେ ପରେ ଗୋଟେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଭଜନ ଗାଇବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଲା । ଆଉ ଭଜନ ଗାୟକର ପରିଚୟ ମିଳିଲା ।
ସବୁ ପ୍ରକାରର ଗୀତ ଗାଇବାକୁ ଚାହେଁ: ଗାୟକ ହିସାବରେ ଗୀତ ଗାଇବାକୁ ମୁଁ ମୋ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭାବେ, ତେଣୁ ସବୁ ପ୍ରକାରର ଗୀତ ଗାଇବାକୁ ଚାହେଁ । ତେବେ ସେ ଗୀତ ମନକୁ ଛୁଇଁବା ଦରକାର ।

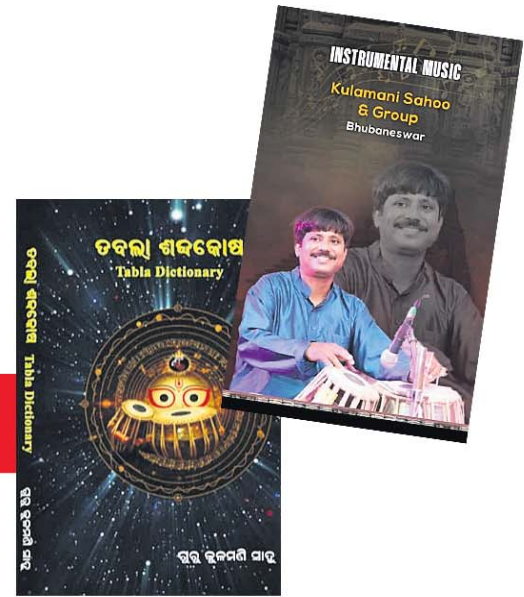
ମାମା ବାଛିବେ ଝିଅ: ବାହା ହେବା ପାଇଁ ବୟସ ହେଉନି, କି ମୋ ଲାଇଫରେ ସେମିତି କେହି ନାହାନ୍ତି । ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେବେ ବାହା ହେବି ମାମା ହିଁ ଝିଅ ବାଛିବେ । କାରଣ ମୁଁ ଯାହାକିରେ ତାକୁ ପଚାରି କରେ ।
ମା'କୁ ମାଗେ ଟଙ୍କା: ମୁଁ ଯାହା ରୋଜଗାର କରେ ସବୁ ମାମାକୁ ଦେଇଦିଏ । ଆଉ ତାକୁ ମାଗିକି ଖର୍ଚ୍ଚ କରେ ।

ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ: ପିଲାଟି ଦିନରୁ ମୁଁ କେବେ ବାହାରେ ରହିନି । ତେଣୁ ମତେ ଘର ଖାଇବା ବେଶି ଭଲ ଲାଗେ । ଘରେ ଆମର ପୁରା ସାଞ୍ଜିକ ତଥା ବିନା ପିଆଜ ରସୁଣ ଖାଦ୍ୟ ଖୁଆଯାଏ । ମାମା ଯାହା ବି ରୋଷେଇ କରେ ସବୁ ଭଲ ଲାଗେ । ଏବେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରହୁଛି । ମାମା ହାତରନ୍ଧାକୁ ମିସ୍ କରୁଛି । ଆଉ ବାଲେଶ୍ୱରୀଆ ଭାବେ ମୁଢ଼ି ମୋର ଭାରି ପ୍ରିୟ ।
ଅବସରରେ: ସମୟ ମିଳିଲେ କ୍ରିକେଟ ଖେଳିବା ଓ ସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କ ସହ ବୁଲିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ବେଳେବେଳେ ଗୀତ ବି ଲେଖେ । ତାକୁ କମ୍ପୋଜ କରି ଗାଇ ଯୁଟ୍ୟୁବରେ ଅପଲୋଡ ବି କରିଛି ।

ଗାୟକ ନ ହୋଇଥିଲେ: ଏମ୍‌ସିଏ କରିଛି । ତେଣୁ ଗାୟକ ନ ହୋଇଥିଲେ ଚାକିରି କରିଥାନ୍ତି ।
ଡରେ: ମୋର ଡର ଥାଏ ଯେମିତି ମୋ ଦ୍ୱାରା କିଛି ଭୁଲ୍ କାମ ନ ହୁଏ, କି ମୋ ପାଇଁ କାହାର କିଛି କ୍ଷତି ନ ହୁଏ ।
କଥା ଶେୟାର କରେ: ମାମାଙ୍କୁ ମୁଁ ଡରେ, ତା'ସହ ବହୁତ ଭଲ ବି ପାଏ । ତାକୁ ମୁଁ ସବୁକଥା ମନଖୋଲି ଶେୟାର କରିପାରେ ।
ଦୁର୍ବଳତା (ହସି ହସି): ଦୁର୍ବଳତା କାହାକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ । ତେବେ ପ୍ରକୃତ କଥା ହେଲା ସଙ୍ଗୀତ ହେଉଛି ମୋର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଦୁର୍ବଳତା ।
—ଶିବାନୀ ମହାନ୍ତି

ତବଲା ନିଶା ମୋ ପରିଚୟ ପାଲଟିଲା

ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସଙ୍ଗୀତ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ନାମ ଲେଖାଇଲି । ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ମନରେ ବେଶି ଆଗ୍ରହ ଥାଏ । ତା' ପରେ ଗୁରୁ କୁଳମଣି ଜେନା ଓ ଗୁରୁ ଉପେଶ ଚନ୍ଦ୍ର କରଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ତବଲା ବାଦନ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କଲି । ୧୯୯୪ରେ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ ସଙ୍ଗୀତରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଉପାଧି ଅର୍ଜନ କରିଲି । ୧୯୯୫ରେ ସଙ୍ଗୀତ ଅଳଙ୍କାରରେ ମାଷ୍ଟର ଡିଗ୍ରୀ ଇନ୍ ତବଲା ହାସଲ କଲି । ଏଥିପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଛାତ୍ର ବୃତ୍ତି ଲାଭକରିଥିଲି । ପରେ କଳିକତା ଯାଇ ଉପ୍ରାଦ ସାବିର ଖାନ୍ଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଧିକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଲି । ମୃଦଙ୍ଗ ବିଦ୍ୱାନ କେ. ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣଙ୍କ ନିକଟରୁ ମୃଦଙ୍ଗର ମୂଳ ଜ୍ଞାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିଥିଲି । ୧୯୯୬ରେ ଆକାଶବାଣୀ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ଦ୍ୱାରା ଏମ୍ଏବି ଖ ଉଚ୍ଚଶ୍ରେଣୀର ତବଲା ବାଦକ ଭାବେ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇଲି । ୧୯୯୯ରୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସୂଚନା ପ୍ରସାରଣ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଗୀତ ଓ ନାଟକ ପ୍ରଭାଗରେ ବରିଷ୍ଠ ବାଦକ ଭାବରେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲି । ୨୦୧୮ ମସିହାରୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସଂସ୍କାର ବୃତ୍ତରେ ସୂଚନା ପ୍ରସାରଣ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଶାଖାରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ । ଏବେ ଓଡ଼ିଶା ତବଲା ଏକାଡେମୀ ଓ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏକାଡେମୀରେ ଅନୁସର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଛାତ୍ରାଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ନିଃଶୂନ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରିଥାଏ । ତବଲା ଶିକ୍ଷାବେଳେ ପ୍ରଥମେ ଗୀତକୁ ଅନୁସରଣ କରି ବାଦ୍ୟ ବାଦନ କରିଥାନ୍ତି । ତା' ପରେ ବାଦ୍ୟର ତାଳକୁ ଅନୁସରଣକରି ନୃତ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ତିନୋଟିର ସମିଶ୍ରଣେ ହିଁ ସଙ୍ଗୀତ ହୋଇଥାଏ । ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କର ଓ ଚିତ୍ତ ସବୁଜ ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଗୀତରେ ତବଲା ବାଦନ କରିଛି । ବିଶିଷ୍ଟ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବିଶାଳ ଦାସଙ୍କର ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର 'ଆକାଶେ କି ରଙ୍ଗ ଲାଗିଲା'ରେ ବଲିଉଡ ଗାୟକ ସୁରେଶ ଖାନ୍ଙ୍କର ଗୀତ- 'ଦୂରେ ଚାଲିଯାଏ ମାୟା ଲଗାଇ...' ତଥା ନମିତା ଅଗ୍ରୱାଲଙ୍କ 'କାନ୍ତରେ କାନ୍ତରେ ବଜାନା ତୁ ବଜଣୀରେ' ଗୀତରେ ତବଲା ବାଦନ କରିଥିଲି । ଓଡ଼ିଶାର ସବୁ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରାୟ ଏକ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ସ୍ଥାନରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିଛି । ଏଥି ସହିତ 'ତବଲା ଶବ୍ଦକୋଷ' ନାମରେ ଏକ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରିଛି । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ବିଭାଗରେ ୧୯୯୯ମସିହାରୁ ବିଭିନ୍ନ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଆସୁଛି । ଆକାଶବାଣୀ ଓ ଦୂରଦର୍ଶନରେ ଜାତୀୟ ପ୍ରସାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ତବଲା ବାଦନ କରିଛି । ଅନେକ ଦେଶମୁଖୋପକ ସଙ୍ଗୀତ ପାଇଁ ତବଲା ବାଦନ କରିଛି । ପଦ୍ମ ବିଭୂଷଣ ପଣ୍ଡିତ ହରି ପ୍ରସାଦ ଚୌରାସିଆଙ୍କ ଡକ୍ଟ୍ରିନେସ୍ତା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ବଡ଼ ବଡ଼ ମଞ୍ଚରେ ତାଙ୍କ ସହିତ ତବଲା ବାଦନ କରିଛି । ଏହାବାଦ ରାଜାରାଣୀ ଉତ୍ସବରେ, ବିଶ୍ୱ ସଙ୍ଗୀତ ଦିବସରେ ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀରେ, ତ୍ରିପୁରା କ୍ଲାସିକାଲ ମ୍ୟୁଜିକ ଫେଷ୍ଟିଭାଲରେ, ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆକାଶବାଣୀ କଟକ ଓ ଦୂରଦର୍ଶନ କେନ୍ଦ୍ରରେ, ବସନ୍ତ ହାଡ଼ା ମ୍ୟୁଜିକ ଫେଷ୍ଟିଭାଲ ନୃତ୍ୟଗ୍ରାମରେ ତବଲା ବାଦନ କରିଛି । ଏଥିପାଇଁ ମତେ ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଛି । ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି- କଳାଭୂମି, ତବଲା ଗୌରବ ତାଲ ଦରବାର, ମହାର ସମ୍ମାନ, ସୁର ତରଙ୍ଗ ବାଦ୍ୟ ବିଶାରଦ ସମ୍ମାନ, ନବକୁମାର ସଂସ୍କୃତି ସମ୍ମାନ, ଶିଳ୍ପୀ ଶାରଳା ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ମାନ, ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ସମ୍ମାନ ଆଦି । ମୋର ଜୀବନରେ ଘଟିଥିବା ଅନେକ ଘଟଣା ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ କଥା ଭୁଲିପାରେନା । ୨୦୧୪ରେ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜୟନ୍ତୀ ସମାରୋହରେ ଭାରତର ତତ୍କାଳୀନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ପ୍ରଣବ ମୁଖାର୍ଜୀଙ୍କ ଗହଣରେ ଓଡ଼ିଶାର ବହୁ ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରତିଭାବାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତବଲା ବାଦନର ପରିକଳ୍ପନା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇ ପ୍ରଶଂସିତ ହେବା ମୋ ପାଇଁ ଐତିହାସିକ ।

—ବନବିହାରୀ ବେହେରା

କୁସୁମ

— ଜିତେନ୍ଦ୍ର ପରିଡ଼ା

ବିକାଶ ସକାଳ ବସ୍ରେ ସହରରୁ ଗାଁକୁ ଆସିବା କଥା । ସବୁ କାମ ଚୁଟେଇଲା ବେଳକୁ ସାଞ୍ଜ ହୋଇଗଲା । କ'ଣ କରିବ ? ଗାଁକୁ ଯିବା ବି ଜରୁରୀ । ତେଣୁ ସେ ଛଅଟା ବେଳ ବସ୍ରେ ବସିଲା । ଏ ବସ୍ତା ଗାଁକୁ ଯାଏ ନାହିଁ । ଗାଁଠାରୁ ୫ କି.ମି. ଦୂର ମନୋହରପୁରରୁ ଅନ୍ୟ ରାସ୍ତା ଦେଇ ପଳେଇଯାଏ । ଛଅଟା ବେଳେ ଛାଡ଼ିଲେ ଆଠଟାରେ ମନୋହରପୁରରେ ପହଞ୍ଚେ । ସେଠୁ ୪ କି.ମି. ଚାଲିଲେ ଅତିକମ୍ରେ ୨/୩ ଘଣ୍ଟା ଲାଗିଯାଏ ଗାଁ ନଈ ପାଖକୁ ତା'ମାନେ ନଈପାଠରେ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ରାତି ଦଶ କି ସାଢ଼େ ଦଶ । ମାଛି ଅନ୍ଧାର କରି ରାତିର ସାନ୍ତତା ବଢ଼ି ଅଧିକ ଅନ୍ଧାର ଦିଶିଲାଣି । ବିକାଶ ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଲା ଆକାଶରେ ନା ଜହ୍ନ ନା ତାରା । କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷ ଚାଲିଛି ବୋଧହୁଏ । ରାସ୍ତା ନିଛାଟିଆ, ଝିଙ୍କାରାର ଝି ଝି ଶବ୍ଦ ସାଙ୍ଗକୁ ବିଲୁଆଳ ହୁକେହୋ ହୁକେହୋ ଶବ୍ଦରେ ବିକାଶ ତମକି ପଡ଼ି ଛାତିରେ ଛେପ ପକାଇ ମୋବାଇଲ ଖୋଲିଲା ହସ୍ତମାନ ଚାଲିଶା ଶୁଣିବା ପାଇଁ । ରାତି ସାଢ଼େ ଦଶରେ ନଈପାଠା କୁଡ଼ିଆରେ ନାଉରିଆ ଥିବ ନା ତା' ଘରକୁ ପଳେଇଯାଇଥିବ ସେ ଚିନ୍ତା ବିକାଶକୁ ଗୋଲେଇ ମାରୁଥିଲା । ଏତିକିବେଳେ ଦୋମୁହାଣୀ ଛକରୁ କିଏ ଜଣେ ନାରୀ ବାହାରି ତାକୁ କହିଲା, ବିକି ଭାଇ ! ଏବେ ଆସିଲକି ? ଆସିବାରେ ଡେରି କରିଦେଲା, ହଉ ମୋ ପଛେ ପଛେ ଆସ । ବିକାଶ ଭାବୁଥିଲା, ଏହା ତା'ର ଭ୍ରମ ନା ପ୍ରକୃତରେ କିଏ ତାକୁ ଡାକୁଛି । ନାରୀଟି ପୁଣି କହିଲା, ଡେରିର କାରଣ ମୋତେ କହିବନି ମୁଁ ଜାଣେ, କାହିଁକି ବା କହିବ ମୁଁ ତମର କିଏ କି ? ଭୟ ସହ ଏ ନାରୀର କଥା ତାକୁ ବଡ଼ ଦୃଢ଼ରେ ପକେଇଲା । ଶୂନ୍ୟର ରାସ୍ତା ଦୁଇକଡ଼ରେ ଛୋଟବଡ଼ ଗଛମାନଙ୍କ ଭିଡ଼, ଅନ୍ଧାରୁଆ ଆବୁଡ଼ା ଖାବୁଡ଼ା ରାସ୍ତାରେ ବିକାଶ ବଡ଼ ସତର୍କତାର ସହ ଆଗଭାସିଲା । ନଈପାଠାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ନାରୀ ଜଣଙ୍କ କହିଲା, ତମେ ଏଇଠି ଅପେକ୍ଷା କର ମୁଁ ନାଉରିଆ ସମାଜୁ ଡାକେ । ବିକାଶ ଆହୁରି ଅଧିକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଚକିତ ହେଲା, ଇଏ ନାଉରିଆ ସମାର ନାଁ ଜାଣିଲା କେମିତି ? କିଛି ସମୟ ପରେ ସମାର ସ୍ୱର ଶୁଣିଲା, ବିକିବାବୁ ! ଦଣ୍ଡେ ଥୟ ଧର ମୁଁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଯାଉଛି । ସମା ବିକି ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲା, ହଁ, ତଙ୍ଗାରେ ବସ ଆଉ କୁସୁମ ଗଲା କୁଆଡ଼େ ? ବିକି ପଚାରିଲା କୋଉ କୁସୁମ ! ସମା କହିଲା, କି କଥା କହୁଛ ମ ବିକିବାବୁ ? ତମ ଗାଁ ରାଉତଘର କୁସୁମକୁ ତମେ ଜାଣିପାରୁନ ? ଆରେ ସିଏ ପରା ଏବେ ଯାଇ ମୋତେ

କହିଲା ତମେ ଘାଟରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛ, ସେଇଥିପାଇଁ ତ ମୁଁ ଡରଡର ହେଇ ଧାଇଁଛି । କୁସୁମର ନାଁ ଶୁଣି ବିକାଶ ହଠାତ୍ ରହିଗଲା । ତା'ଠୁ ଗୋଟେ ତଳ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଡୁଥିଲା କୁସୁମ । ବେଳେବେଳେ ପାଠ ବୁଝିବାକୁ ଆସୁଥିଲା । ଭାରି ଭଲ ବି ପଢୁଥିଲା । ଥରେ ସେ ଚିଠିଟିଏ ବିକାଶକୁ ଦେଇ କହିଥିଲା, ବିକିଭାଇ ତମେ ସହରକୁ ଯିବ, ପାଠପଢ଼ି ଚାକିରି କରିବ, ହେଲେ ମୋତେ ଭୁଲିବନି । ତମେ ଘରେ ଆସି ମୋ ବିଷୟରେ କହିବା ଯାଏ ମୁଁ ତୁମକୁ ସେମିତି ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବି । ବିକାଶ ବି କୁସୁମକୁ କଥାବେଲ ଯାଇଥିଲା । କୁସୁମ କଥା ଭାବୁଥାନ୍ତୁ ତଙ୍ଗା ଆସି କୁଳରେ ଲାଗିଯାଇଥିଲା । ତଙ୍ଗାରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଯିବାବେଳେ ଦୂର ବରଗଛ ତଳେ ଚିତା ଜଳୁଥିବାର ଦେଖିଲା ବିକାଶ । ମନରେ ଛନକା ପଶିଲା, କୋରରେ ପାଦ ପକାଇ ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବାଟରେ ଚଉକିଆ ବେଙ୍ଗ ଦେଖାହେଲା । ବିକାଶ ବେଙ୍ଗକୁ ପଚାରିଲା ନଈପାଠା ଶୁଣାମରେ କାହାର ଚିତା ଜଳୁଛି କି ? ବେଙ୍ଗ କହିଲା, ରାଉତଘର କୁସୁମର । ବିଚାରୀ ..ବାହାହେବାକୁ କେତେ ମନା କରୁଥିଲା । ବାପାମା' ଜିଦିକରି ଗୋଟେ ଦୋଭେଇବର ସହ ତା'ବାହାଘର କରିଦେଲେ । ସେଇଟା ମଣିଷ ନୁହେଁ ତ ଗୋଟେ ଅମଣିଷ । ନିତିଦିନ ଏ କୁସୁମଟା ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରି ଚାଲିଥିଲା । ଝିଅଟା ବାପଘରକୁ ଜଣେଇଲା । ଏମାନେ ଦେଲା ନାରୀ ହେଲା ପାରି ନ୍ୟାୟରେ ରୁପ୍ ରହିଲେ । କୁସୁମଟା ଶେଷରେ ଗାଁ ନଈପାଠା ବରଗଛରେ ଲୁଚାକାନିକୁ ଫାଶକରି ଜୀବନ ହାରିଦେଲା । ଏ ଅଲାଭୁକ ବାପ ଏଇ ତିନିଘଣ୍ଟା ତଳେ ତା' ଚିତା ଜଳେଇଦେଇ ଆସିଛି । ସବୁ ଶୁଣି ବିକାଶ ଗୁମ୍ ମାରିଗଲା । ପାଦକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଘୋଷାରି ଘୋଷାରି ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ମା' କବାଟ ଖୋଲି ତାକୁ ଆଗେ ଲେମ୍ବୁ ଲଙ୍କା ଗଙ୍ଗାଜଳରେ ଝଡ଼ାଫୁଙ୍କା କରି ପଚାରିଲା, ଏତେ ରାତିରେ ଆସିଲୁ କୋଉଠି ତମକା ତମକି କରିଛୁକି ? ବିକାଶ ପଚାରିଲା, କାହିଁକି କ'ଣ ହେଲାକି ? ନାହିଁଯେ କୁସୁମଟା ଆଜି ଚାଲିଗଲା ତ ତୋତେ କେତେ ଭଲ ପାଉଥିଲା କାଲେ ତୋ ଦେହକୁ ଆବୋରି ବସିଥିବ ସେଇଟା ମୋର ଡର ।

ମା' କେମିତି ଜାଣିବ ଯେ କୁସୁମ ତାକୁ କେତେ ଭଲ ପାଉଥିଲା ? ଯେଉଁଥିପାଇଁ ତା' ଆତ୍ମାର ଡାକରେ ସେ ଆଜି ଗାଁକୁ ଆସିଛି ଆଉ ବାଟସାରା କୁସୁମ ହିଁ ତା' ସାଙ୍ଗରେ ଥିଲା । ବିକାଶ ଲୁଗାପଟା ବଦଳେଇ ବାରିପଟ କୂଅ ଚାନ୍ଦିନୀ ଉପରେ ବସି କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଲଜ୍ଜା ହେଉଥିଲା ନଈପାଠାକୁ ଧାଇଁଯାଇ କୁସୁମର ଚିତା ପାଖରେ ବସି ମନଭରି ଭୋ ଭୋ କାନ୍ଦିବାକୁ । ଆଉ ତା'ଠୁ କ୍ଷମା ମାଗିନେବାକୁ । ଆକାଶକୁ ଅନେଇ ଅଦୃଷ୍ଟ ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହାତଯୋଡ଼ି କହିଲା, ହେ ଇଶ୍ୱର ! ତମେ ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ଅଛ ବିଚାରୀ କୁସୁମକୁ ଏ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ପାପରୁ କ୍ଷମାକରି ତା' ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆତ୍ମାକୁ ମୁକ୍ତି ଦେଇଦିଅ । ତା' ବଦଳରେ ମୋତେ ଯାହା ଶାସ୍ତିଦେବ ଦିଅ । ଆଉ କୁସୁମ, ମୁଁ ତୋ ପାଖରେ ଅପରାଧୀ । ତୁ ମୋତେ ଶାସ୍ତି ଦେବୁ କି କ୍ଷମା କରିଦେବୁ ସେଇ କଥାଟା ମୁଁ ତୋ' ଉପରେ ଛାଡ଼ିଦେଉଛି । କେଉଁଠି ଥିଲା ଦଲକାଏ ଶୀତଳ ପବନ ବିକାଶର ଦେହକୁ ଛୁଇଁଗଲା... ବିକାଶକୁ ଲାଗିଲା ସତେ ଯେମିତି କୁସୁମ କହିଦେଇଗଲା, ମୁଁ କ'ଣ ତମ ଉପରେ କେବେ ରାଗିପାରେ ବିକି ଭାଇ !

—ଶରତ କୁଟୀର, ଧୋବାଡ଼ିଆ ମାଟୀସାହି ଛକ,
କେନ୍ଦୁଝର, ମୋ: ୯୪୩୭୦୦୬୧୯୬

ମୋ ଗୁଡ଼ି

—ଧରଣୀ ତ୍ରିପାଠୀ

ମନେ ପଡ଼େ କେବେ କେବେ
ସେଦିନର ସନ୍ଧ୍ୟାର ବେଳ,
ଖୋଲା ନଦୀପାଠା, ନୀଳ ଆକାଶ
ଆଉ ମୋ ପିଲାଦିନ ।

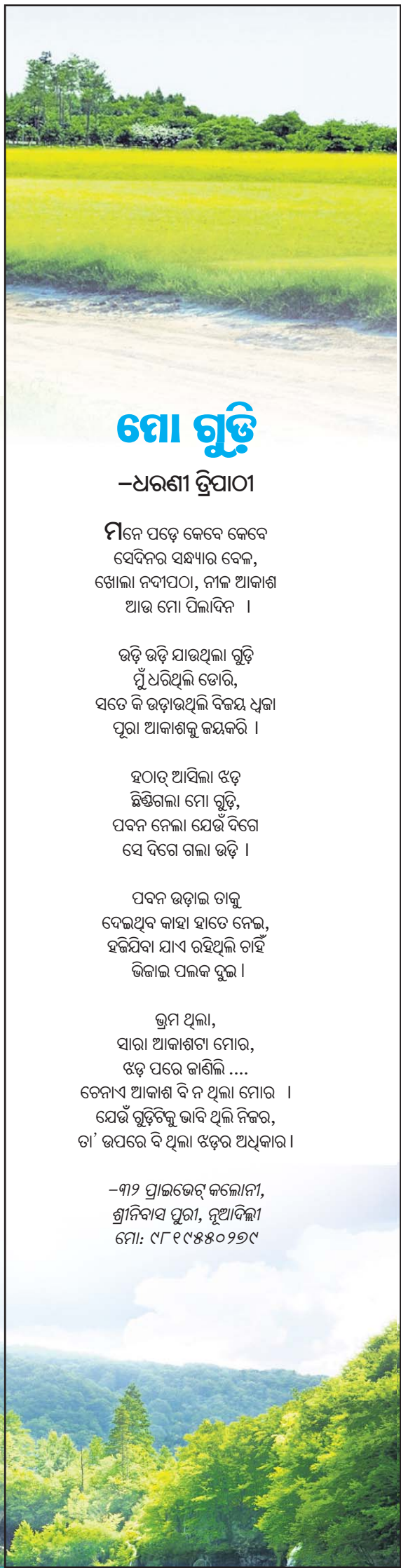
ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଯାଉଥିଲା ଗୁଡ଼ି
ମୁଁ ଧରିଥିଲି ତୋରି,
ସତେ କି ଉଡ଼ାଉଥିଲି ବିଜୟ ଧ୍ୱଜା
ପୂରା ଆକାଶକୁ ଜୟକରି ।

ହଠାତ୍ ଆସିଲା ଝଡ଼
ଛିଣ୍ଡିଗଲା ମୋ ଗୁଡ଼ି,
ପବନ ନେଲା ଯେଉଁ ଦିଗେ
ସେ ଦିଗେ ଗଲା ଉଡ଼ି ।

ପବନ ଉଡ଼ାଇ ତାକୁ
ଦେଇଥିବ କାହା ହାତେ ନେଇ,
ହଜିଯିବା ଯାଏ ରହିଥିଲି ତାହି
ଭିଜାଇ ପଲକ ଦୁଇ ।

ଭ୍ରମ ଥିଲା,
ସାରା ଆକାଶଟା ମୋର,
ଝଡ଼ ପରେ ଜାଣିଲି ....
ତେନାଏ ଆକାଶ ବି ନ ଥିଲା ମୋର ।
ଯେଉଁ ଗୁଡ଼ିଟିକୁ ଭାବି ଥିଲି ନିଜର,
ତା' ଉପରେ ବି ଥିଲା ଝଡ଼ର ଅଧିକାର ।

—୩୨ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ କଲୋନୀ,
ଶ୍ରୀନିବାସ ପୁରୀ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ
ମୋ: ୯୮୧୯୫୫୦୨୭୯

ଅଲରାଉଣ୍ଡର ଅନୁପମ

ଅନୁପମ ଖେର ଅଭିନୟରେ କେତେ ପାରଙ୍ଗମ ତାହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଭୂମିକା ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି ତାହାକୁ ତୁଲାାଇବାରେ ସେ ବେଶ୍ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ । କଥାରେ ଅଛି ତୁଳସୀ ଦୁଇ ପତ୍ରରୁ ବାସେ । ଅନୁପମ ଯେତେବେଳେ ବଲିଉଡ୍‌ରେ ଏଣ୍ଟ୍ରି କଲେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ୨୮ ବର୍ଷ । ସେ ଅଭିନୟ କରିଥିବା ପ୍ରଥମ ସିନେମାଟି ଥିଲା ‘ସାରାଂସ’ । ହେଲେ ଏହି ଫିଲ୍ମ ପଛରେ ଏକ ରୋମାଞ୍ଚକର କଥା ଲୁଚି ରହିଛି । ଏଥିରେ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ୬୫ ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ବୃଦ୍ଧ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ପଡିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ସେ ଏ ବିଷୟରେ ଜାଣିଲେ ଆଦୌ ବିବ୍ରତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ କାରଣ ତାଙ୍କର ନିଜ ଉପରେ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା । ଆଉ ପ୍ରଥମ ସିନେମାରେ ହିଁ ସେ ପ୍ରମାଣ କରି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ବୟସ ତୁଳନାରେ ଜଣେ ସବୁପ୍ରକାର ରୋଗ ତୁଲାଇ ପାରିବ । କିନ୍ତୁ ବଲିଉଡ୍‌ରେ ନିଜ କ୍ୟାରିୟର ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କୁ କମ୍ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡି ନ ଥିଲା । ଏପରି କି ଥରେ ସେ ସାରା ରାତି ଏକ ରେଲୱେ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ କଟାଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ସେ ପ୍ରାୟ ୫୦୦ ଫିଲ୍ମରେ ଅଭିନୟ କରି ସାରିଲେଣି । ଆଉ ଆଜି ସେ ଅନେକ ନବାଗତଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ପାଇତିଛନ୍ତି । ଅନୁପମ ନିଜ କ୍ୟାରିୟରରେ ଦୁଇ ଥର ଜାତୀୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପୁରସ୍କାର ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଏକ ଆକ୍ଟିଭ୍ ସ୍କୁଲ ଖୋଲି ନୂଆ କଳାକାର ସୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି । ଭାରତ ବର୍ଷରେ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଚାହିଦା ଏବେ କାହିଁରେ କେତେ । ତା’ ସହ କେତେକ ଡିଜିଟାଲ ଷୋ’ର ସଞ୍ଚାଳନ କରି ସେ ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା ସାଉଁଟିଛନ୍ତି ।

ଅପେକ୍ଷା ଶୁଭ ଦିନକୁ

ପ୍ରଯୋଜକ କମଳ ଲୋଚନ ସାହୁଙ୍କ ନୂଆ ସିନେମା ‘ସାର୍’ ଏବେ ରିଲିଜ୍ ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଛି । ଏକ ଭିନ୍ନଧରଣର କାହାଣୀକୁ ନେଇ ଏହାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । କାହାଣୀ ଅନୁସାରେ ଅଗଣି ମହାନ୍ତି ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ । ସ୍କୁଲକୁ ଆସୁ ନ ଥିବା ପିଲା କିମ୍ବା ଅଧାରୁ ପାଠ ଛାଡିଥିବା ପିଲାଙ୍କୁ ମଣିଷ କରିବାକୁ ସେ ଲାଗିପଡନ୍ତି । ସମୟକ୍ରମେ ଦୁଇଟି ପିଲା ରମେଶ ଛୋଟରାୟ ଏବଂ ମୁରଲୀ ନାୟକ ତାଙ୍କ ପାଖରୁ ପାଠ ପଢ଼ି ଭଲ ଚାକିରି କରନ୍ତି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେମାନେ ସାର୍‌ଙ୍କୁ ଖୋଜିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ସେତେବେଳକୁ ଅଗଣି ସାର୍ କପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ଦୁଇଜଣ ତାଙ୍କୁ କପରି ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ତାହା ସିନେମାଟି ଦେଖିଲେ ହିଁ ଜାଣିପାରିବେ । ଏହାର ଲିଡ଼ ରୋଲ୍‌ରେ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି ଅଭିଷେକ ରଥ ଓ ତାଙ୍କର ନାୟିକା ସାଜିଛନ୍ତି ଆର୍ଲିନ ଅକିତା । କମଳ ଲୋଚନ ମଧ୍ୟ ଏହାର କାହାଣୀ ଏବଂ ସଂଳାପ ଲେଖିଛନ୍ତି । ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ ରଚନା କରିବା ସହ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଭାର ସମ୍ଭାଳିଛନ୍ତି କେଶବ ମଲ୍ଲିକ । ଗୀତଗୁଡ଼ିକୁ ରଚନା କରିଛନ୍ତି

ଡ. ଦେବଦାସ ଛୋଟରାୟ, ଡା. ନିର୍ମଳ ନାୟକ, ଡା. କମଳ ଲୋଚନ ସାହୁ ଏବଂ ଡା. ଅଶୋକ ରାୟ । ସ୍ୱର ସଂଯୋଜନା କରିଛନ୍ତି ଆରୋହୀ ଅକିତା । କଣ୍ଠଦାନ କରିଛନ୍ତି ଅଭିଜିତ ମଜୁମଦାର, ଅନନ୍ୟା ଶ୍ରୀତମ ଦାସ, ଏସ. କିନ୍ନୁ, ବିଷ୍ଣୁମୋହନ କବି, ରଘୁରେଖା ମିଶ୍ର, ଶୁଭଶ୍ରୀ ପାଣି ଏବଂ ସୌମ୍ୟଜିତ ସାମନ୍ତରାୟ । କୋରିଓଗ୍ରାଫି ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଲାଇଛନ୍ତି ଏମ. ମୁରଲୀଧରନ୍ । ଫିଲ୍ମଟିର ବିଭିନ୍ନ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି ସମରେଶ ରାଉତରାୟ, ଅଶ୍ରୁମୋଚନ ମହାନ୍ତି, ବୃନ୍ଦାବ ଦାସମହାପାତ୍ର, ସମ୍ବିତା ମହାନ୍ତି, ମିଲି ମିଶ୍ର, ସୁଶୀଲ ମିଶ୍ର, ନାକମଣି ସାହୁ, ରିଷି ପଟ୍ଟନାୟକ, ଚିତ୍ତ ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି ଏବଂ ଶିଶୁ କଳାକାର ଯଶ କ୍ରିଷ୍ଣ । ଫିଲ୍ମଟି ଷ୍ଟୁଡ଼ିଓ ଶୀଘ୍ର ପରଦା ଉପରକୁ ଆସିବ ବୋଲି ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି ପ୍ରଯୋଜକ ।

ଆର୍ଲିନ ଅକିତା-
ଅଭିଷେକ ରଥ

ରଶ୍ମିକା

ରଶ୍ମିକାଙ୍କ ନୀରବତା

ରଶ୍ମିକା ମନ୍ଦାନା ଏବେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ନୀରବତା ଅବଲମ୍ବନ କରୁଛନ୍ତି । କାରଣ ଯଦି ସେ ଏନେଇ ଅଧିକ କିଛି କହିବେ ତେବେ ତାହା ନିଆଁରେ ହୁଏତ ଘିଅ ଢାଳିଲା ଭଳି ହେବ । ହେଲେ କ’ଣ ଏମିତି ଘଟଣା ଘଟିଛି ଯେ, ରଶ୍ମିକା ନିଜ ଜିଭ ଉପରେ ଲଗାମ ଦେଇଛନ୍ତି ? ହଁ, ନିକଟରେ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ ଏକ ନୂଆ ସିନେମା ପାଇଁ ସେ କୁଆଡ଼େ ଅଧିକ ପାରିଶ୍ରମିକ ଡିମାଣ୍ଡ କରୁଛନ୍ତି । ଏକଥା ଉପରେ ଆଲୋଚନା ଜୋର ଧରିବା ପରେ ସେ ଏ ନେଇ କେବଳ ପଦ୍ମପତ୍ର କହିଛନ୍ତି । ତାହା ହେଲା, ‘ଏହା ହେଉଛି କେବଳ ଗୁଜବ’ । ଅସଲ କଥା ହେଲା ସେ ଏବେ ଏକ ନୂଆ ସିନେମା ‘କାଞ୍ଚନା ୪’ରେ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଏହି ଫିଲ୍ମରେ ସେ ଭୃଗୁଶୀ ଚରିତ୍ରରେ ଅଭିନୟ କରିବେ ବୋଲି ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି । ତା’ ସହ ଏହା ବି ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ, ଏଥିପାଇଁ ସେ କୁଆଡ଼େ ଅଧିକ ପାରିଶ୍ରମିକ ଡିମାଣ୍ଡ କରୁଛନ୍ତି । ଏହାକୁ କାଉଣ୍ଟର କରି ରଶ୍ମିକା କହିଛନ୍ତି ଯେ, “ଯାହା ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି ସବୁ ଗୁଜବ । ମୋର ରେମୁନିରେଶନ ମୁଁ ବଢ଼ାଇ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏ ନେଇ ମୁଁ ଯେତେ ନୀରବ ରହିବି ତାହା ଭଲ ।” ଫିଲ୍ମଟିର ପୂଜା ହେଉତେ ଏବଂ ନୋରା ଫଡ଼େହି ମଧ୍ୟ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି । ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଉଛନ୍ତି ରାଘବ ଲରେନ୍ସ । ତେବେ ଏଭଳି ଭୂମିକାରେ ରଶ୍ମିକା ଦର୍ଶକଙ୍କୁ କେତେ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛନ୍ତି ତାହା ରିଲିଜ୍ ପରେ ହିଁ ଜଣାପଡିବ ।

କ୍ଷତି ସୁଯୋଗ ମିଳେ...

ଅଭିନେତ୍ରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଜ୍ୟାକ୍‌ଲିନ୍ ଫର୍ନାଣ୍ଡିସ ସାମ୍ବାଦିକତା ଏବଂ ମଡେଲିଂ ସହ ଜଡିତ ଥିଲେ । ସିତନା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ମାସ୍ କମ୍ୟୁନିକେଶନରେ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିବା ପରେ ସେ ଶ୍ରୀଲଙ୍କାର ଏକ ଟିଭି ଚ୍ୟାନେଲରେ ରିପୋର୍ଟର ଭାବରେ କିଛି ଦିନ କାମ କରିଥିଲେ । ଏ ବିଷୟରେ ଜ୍ୟାକ୍‌ଲିନ୍ କହନ୍ତି, “ମାସ୍ କମ୍ୟୁନିକେଶନରେ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିବା ପରେ ମୁଁ ଏହାକୁ କ୍ୟାରିୟର କରିବି ବୋଲି ଭାବିଥିଲି । କିଛିଦିନ ଏକ ଚ୍ୟାନେଲରେ ରିପୋର୍ଟର ଭାବରେ କାମ କଲି । କିନ୍ତୁ ମଡେଲିଂ ସହ ଜଡିତ ହେବା ପରେ ମୋତେ ଏଥିରୁ ବିରତି ନେବାକୁ ପଡିଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମଡେଲିଂରୁ ମୋତେ ବଲିଉଡ୍‌ରେ ସୁଯୋଗ ମିଳିଲା । ଆଉ ତା’ପରେ ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁ ନ ଥିଲି । ଅଭିନୟ ମାୟାରେ ଏପରି ପଡିଗଲା ଯେ, ତାହାକୁ କ୍ୟାରିୟର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲି । ଏବେ ମୋତେ ଯଦି ସୁଯୋଗ ମିଳେ ପୁଣି ଥରେ ସାମ୍ବାଦିକତା କରିବାକୁ ପଛାଇବି ନାହିଁ ।”

ଜ୍ୟାକ୍‌ଲିନ୍

ଧନ୍ୟବାଦ ଅନୁରାଗ

ହୁମ୍ନା କୁରେସି ଅଭିନେତ୍ରୀ ହେବାପୂର୍ବରୁ ମଡେଲିଂ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବିଜ୍ଞାପନ ପାଇଁ କାମ କରୁଥିଲେ । ଏକଦା ଏକ ନାମୀ କମ୍ପାନୀର ବିଜ୍ଞାପନରେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ପର୍ ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଅନୁରାଗ ବସୁ । ସେ ସମୟରେ ସେ ତାଙ୍କ ଫିଲ୍ମର ନାୟିକା ଚରିତ୍ର ପାଇଁ ଜଣେ ନବାଗତା ସନ୍ଧାନରେ ଥାଆନ୍ତି । ଆଉ ହୁମ୍ନାଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପରେ ସତେ ଯେମିତି ତାଙ୍କୁ ଖୋଜିବା ଚିତ୍ତ ମିଳିଯାଇଥିଲା । ବିକଳ ନ କରି ସେ ହୁମ୍ନାଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରିଥିଲେ । ହଁ, ତାଙ୍କ ଅଭିନୀତ ପ୍ରଥମ ସିନେମା ଥିଲା ‘ଗ୍ୟାଙ୍ଗସ୍ ଅଫ୍ ଡ୍ରାସେପୁର’ । ଏ ବିଷୟରେ ହୁମ୍ନା କହନ୍ତି, “ଆଜି ଯଦି ମୁଁ ବଲିଉଡ୍‌ରେ ଟିକି ରହିଛି ସେଥିଲାଗି ମୁଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଅନୁରାଗ ବସୁଙ୍କୁ ଯେତେ ପ୍ରଶଂସା କରିବି ତାହା କମ୍ ହେବ । କାରଣ ମୋତେ ସେ ପ୍ରଥମେ ସୁଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ ପ୍ରଥମ ସିନେମାର ଶୁଟିଂ ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଏକ ୧୫ଦିନିଆ ଆକ୍ଟିଂ ଡ୍ରାକ୍‌ସପରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲି । ସେହି ସମୟରେ ସେ ଅଭିନୟକୁ ନେଇ ମୋ ମନରେ ଥିବା ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଅତି ସରଳ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରିଦେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଚିନ୍ତାଗୁଡ଼ିକୁ ପାଥେୟ କରି ମୁଁ ଆଗକୁ ପାଦ ରଖୁଥିଲି ।”

ଅଭିନୟ ପୂର୍ବରୁ ସେ ଆମୀର ଖାଁ ଏବଂ ଶାହରୁଖ ଖାଁଙ୍କ ସହ କେତୋଟି ବିଜ୍ଞାପନରେ କାମ କରିଥିଲେ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ସେ ‘ଆର୍ମି ଅଫ ଦ ଡେଡ୍’ ଟାଇଟଲବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ହଲିଉଡ୍ ସିନେମାରେ ବି ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି ।

ହୁମ୍ନା

ସରୁନି କଥା, ପାହୁନି ରାତି, ମନରେ ଭରିଛି ପୀରତି ତାତି

ପ୍ରଥମରୋଜଗାର

ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାର
ପା'ଙ୍କ ହାତରେ
ଦେଉଥିଲି

ପ୍ରଶ୍ନ: ମୋର କ'ଣ ହୋଇଛି କେଜାଣି ମୋତେ ରାତିରେ ନିଦ ହେଉନି। ଖାଲି ତା' କଥା ମନେ ପଡୁଛି। କେତେବେଳେ ରାତି ପାହି ଯାଉଛି ଜଣାପଡୁନି ? ପୁଁ କ'ଣ କରିବି ?

—ଅମିତ, କଟକ

ଉତ୍ତର: ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରେମ ନିଶା ପୁରା ଦମ୍ଭରେ ଧରିଛି। ଆଉ ପରିଚ୍ଛିନ୍ତ ଏପରି ହୋଇଯାଇଛି ଯେ ଆପଣଙ୍କ ଆଖିରୁ ନିଦ ହଜିଯାଇଛି। 'ସରୁନି କଥା, ପାହୁନି ରାତି, ମନରେ ଭରିଛି ପୀରତି ତାତି'। ତେଣୁ ଯଦି ଆପଣଙ୍କର ସତସତିକା ପ୍ରେମିକା ଅଛି ତେବେ ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଭାବି ରାତି ଅନିଦ୍ରା ହେବା କେତେଦୂର ସମିତାନ ତାହା ଜାଣିବା ଦରକାର। ଆଉ ଯଦି ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରେମ କରୁଥିବେ ତେବେ ଏହି ନିଶାଟା ଆଉଟିକେ ଗାଢ଼ ହୋଇଥାଏ। ତେଣୁ ଅଯଥା ରାତି ତମାମ ଅନିଦ୍ରା ରହି ପ୍ରେମର ମଜା ନେବା ଅପେକ୍ଷା ବିଳମ୍ବିତ ରାତି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମୟକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ। ଆଉ ଯଦି ଭାବନା ରାଇଜରେ ରହି ପ୍ରେମ କରୁଛନ୍ତି ତେବେ ବାସ୍ତବ ଦୁନିଆକୁ ଆସନ୍ତୁ। ମନଲାଖି ପ୍ରେମିକାକୁ ସାଥୀ କରି ଆଗକୁ ମାଡି ଚାଲନ୍ତୁ।

ପ୍ରଶ୍ନ: ମୋ ପ୍ରେମିକା ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ଅବୁଝା ରହୁଛି। ତା'ମନକୁ କିପରି ବଦଳାଇବି କହିବେ କି ସାଥୀ ?

—ପ୍ରତୀକ କୁମାର, ଅନୁଗୋଳ

ଉତ୍ତର: ପ୍ରେମିକାର ମନ କାହିଁକି ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ଅବୁଝା ରହୁଛି ତାହାର କାରଣ ଶୀଘ୍ର ଖୋଜନ୍ତୁ। ହୁଏତ ଏମିତି ଅବୁଝା ମନକୁ ନେଇ ପ୍ରେମର ନୌକା ଆଗକୁ ଗତି କରିବା କଷ୍ଟକର ହୋଇଥାଏ। ତେଣୁ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରେମିକାର ମାନସିକତାକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଷ୍ଟୁଡି କରି ତା' ମନରୁ ଅବୁଝାପଣ ଦୂର କରନ୍ତୁ। ଯଦି ଏହି ମିଶନ ସଫଳ ହୋଇଗଲା, ତେବେ ଦେଖିବେ ପୁଣି ଆପଣ ପ୍ରେମରେ ସୁନେଲି ଦିନ ଫେରି ଆସିବ।

ପ୍ରଶ୍ନ: ଜଣେ ଝିଅକୁ ମୋ ମନର କଥା ଅନେକ ଥର କହିସାରିଲିଣି। ସେ ଶୁଣି ହସି ଦେଉଛି। ହେଲେ ଘଟଣା ଆଗକୁ ଆଗଇ ନାହିଁ।

କ'ଣ କରିବି ?
—ବିଜୟ ରାଉତ, ରାଉରକେଲା

ଉତ୍ତର: ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରେମରେ କେଉଁଠି କେଁ ରହିଯାଉଛି।

ଯାହା ଜଣାପଡୁଛି, ଦୁଇ ପଟରୁ ଗ୍ରୀନ୍ ସିଗନାଲ ରହିଛି। କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରେମର ଗାଡି ଗୋଟିଏ କାଗାରେ ଠିଆ ହୋଇଛି। ଯେତେଶୀଘ୍ର ତାହାର କାରଣ ଖୋଜନ୍ତୁ। ନ ହେଲେ ଦିନ ଆସିବ, ସେଭଳି ପ୍ରେମ, ସ୍ବାଦହୀନ, ରଙ୍ଗହୀନ ହୋଇପଡିବ।

ପ୍ରଶ୍ନ: ପ୍ରେମ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କେତେକ ଝିଅ ନଖରାମି କରନ୍ତି କାହିଁକି ?

—ତପନ କୁମାର, ସୁନାବେଡା

ଉତ୍ତର: ଜଣେ ଝିଅର ମାନସିକତାକୁ ଚର୍ଚ୍ଚନା କରିବା ଏତେ ସହଜ କଥା ନୁହେଁ। କେତେକ ସୁନ୍ଦରୀ ପ୍ରେମର ଆରମ୍ଭରେ ନଖରାମି କରନ୍ତି। ଆଉ ସେଥିରେ ହିଁ ପ୍ରେମର ଅସଲ ମଜା ଲୁଚି ରହିଥାଏ। କେତେକ ତାହାକୁ ସିରିୟସଲି ନିଅନ୍ତି ଆଉ ପ୍ରେମ ବିଷୟରେ ଅନେକ ନେଗେଟିଭ କଥା ଭାବନ୍ତି। ପ୍ରେମର ଆରମ୍ଭରେ ପ୍ରେମିକାର ନଖରାମିକୁ ଟିକେ ହାଲକା ଭାବରେ ନିଅନ୍ତୁ। ତାହାର ସେହି ନଖରାମି ପଛରେ କାରଣକୁ ନ ଖୋଜି ସେଇଠୁ ହିଁ ଅସଲ ପ୍ରେମର ସ୍ବତ୍ତ୍ୱ ଆପଣ ପାଇପାରିବେ।

ପ୍ରଶ୍ନ: ଜଣେ ଝିଅ ମୋତେ କିଛି କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛି। ହେଲେ କହୁନି କାହିଁକି ?

—ବିଜୟ ସାହୁ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା

ଉତ୍ତର: ସେ ବୋଧହୁଏ ଆପଣ କହିଥିବା ମନର କଥାକୁ ଚର୍ଚ୍ଚନା କରୁଛି। ସେ ହୁଏତ କିଛି ଭଲ ହେଉ କି ମନ୍ଦ କଥା କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛି। ହେଲେ ସାହସ ଜୁଟାଇ ପାରୁନି। ଯଦି ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରେମ କାଳରେ ଫସାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛି, ତେବେ ଏହାର ଅର୍ଥ ଆପଣ ତାଙ୍କର ତାହାଣୀ, କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶୈଳୀରୁ ଅନୁମାନ କରିପାରିବେ। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ସେ ଝିଅଟି ଯଦି କିଛି କହିବାକୁ ବିଳମ୍ବ କରୁଛି, ତେବେ ଆପଣ ଅଧିର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି କିଆଁ ? ନିଜର ଆଗ୍ରହ, ଉତ୍ସାହରେ ଟିକେ ଲଗାମ ଦିଅନ୍ତୁ। ହୁଏତ ବିଳମ୍ବରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଶୁଭ ଖବର ମିଳିପାରେ !

କବି ଅଥୟ କୁମାର ସାହୁଙ୍କ ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାର ସମ୍ପର୍କରେ ...

ଡେକାନାଲ ଜିଲା ପରଜଙ୍ଗ ବ୍ଲକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସିଆରିମାଲିଆ ଗ୍ରାମର ଏକ ଗରିବ ତାଷୀ ପରିବାରରେ ଅଥୟଙ୍କ ଜନ୍ମ। ବାପା ସ୍ବର୍ଗତ ନିଧିଆ ସାହୁ ଓ ମା' ସଜନୀ ସାହୁଙ୍କର ସେ ଏକମାତ୍ର ପୁଅ। ଆର୍ଥିକ ଅନଟନ ଭିତରେ ପିଲାଦିନ ତାଙ୍କର କଟିଥିଲା। ତଥାପି ନିଜକୁ ସମ୍ବଳି ନେଇ ପାଠପଢ଼ାରେ ସେ ମନୋନିବେଶ କରିଥିଲେ। ସ୍କୁଲ ପଢ଼ା ସରିବା ପରେ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ନିଜେ ଠିଆ ହେବାକୁ ତଥା ପରିବାରର ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ବାଳିବାକୁ ସମୟକ୍ରମେ ସେ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ଡେକାନାଲ ସହରକୁ ଯାଇଥିଲେ। ସେଠାରେ ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଲାଇବାକୁ ପ୍ରଥମେ ଏକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ସେ କାମ କଲେ। ମାସକ ପରେ ଛଅ ଶହ ଟଙ୍କା ତାଙ୍କୁ

ଦରମା ମିଳିଲା; ଯାହାକୁ ନେଇ ସେ ତାଙ୍କ ମା'ଙ୍କ ହାତରେ ଦେଇଥିଲେ। ତାଙ୍କ ମା' ସେଦିନ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହେବା ସହ ଭାବବିହ୍ବଳ ହୋଇପଡିଥିଲେ; ଯାହାକୁ ଦେଖି ଅଥୟଙ୍କ ଆଖିରେ ବି ଲୁହ ଆସି ଯାଇଥିଲା। ପରେ ସେହି ଟଙ୍କାରେ ତାଙ୍କ ମା' ଏକ ଗାଈ କିଣିଥିଲେ। ଏମିତି ଭାବେ ପ୍ରଥମ ରୋଜଗାର ତାଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା। ଏହି ପ୍ରେସ୍‌ରେ କାମ କରୁଥିବା କ୍ରମେ କବିତା ଲେଖା ଓ ପୁସ୍ତକ ରଚନା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ବଢ଼ିଥିଲା। ୧୯୯୫ ମସିହାରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ କବିତା ସଂକଳନ 'ଜୀବନ ଉର୍ଜା' ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ବହୁ ପାଠକୀୟ ପ୍ରଶଂସା ମିଳିବା ସହ ଡେକାନାଲ ସହରରେ ଜଣେ ଯୁବ କବି ଭାବେ ତାଙ୍କର ଏକ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା। ତା'ପରଠୁ ସେ ଆଉ ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁ ନାହାନ୍ତି। ପାଠକମାନଙ୍କ ଉତ୍ସାହରେ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ସେ କ୍ରମେ ଡେକାନାଲର କଳା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସ୍ଥାପତ୍ୟ ଉପରେ ଏକ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କଲେ। 'ସ୍ମୃତିରେ ନନ୍ଦିନୀ' ବି ହେଉଛି ତାଙ୍କ ରଚିତ ଆଉ ଏକ ଲୋକପ୍ରିୟ ପୁସ୍ତକ। ଏହାଛଡ଼ା ଡେକାନାଲର ସ୍ବାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ତଥା ଶହୀଦମାନଙ୍କର ଜୀବନୀ ଉପରେ ବି ସେ ଏକ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶଂସିତ ହୋଇଛନ୍ତି। ଆଗକୁ ତାଙ୍କର ଆଉ ଦୁଇଟି କବିତା ସଂକଳନ ପ୍ରକାଶ ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଛି। ତାଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ଲେଖାରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ପାରମ୍ପରିକ ଭାଷା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ। ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ 'ମାଇକ୍ରୋମିଡିଆ ଆଞ୍ଚାରନେସ' ନାମକ ଏକ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବି ତାଙ୍କର ରହିଛି; ଯାହା ଆଜକୁ ୨୬ବର୍ଷ ହେବ ଡେକାନାଲର କଳା, ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସହ ବହୁ ପ୍ରତିଭାବାନ କଳାକାର ସୃଷ୍ଟି କରି ସେମାନଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ଓ ଜାତୀୟସ୍ତରରେ ପରିଚିତି ପ୍ରଦାନ କରିବାର ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରୁଛି। ଅଥୟ ଏବେ ଡେକାନାଲର ମହିଷାପାତଠାରେ ନିଜର ପରିବାର ସହ ବସବାସ କରୁଛନ୍ତି। ଧର୍ମପତ୍ନୀ ସଂଯୁକ୍ତା ସାହୁ, ପୁଅ ସୌମ୍ୟବ୍ରତ ସାହୁ ଓ ଝିଅ ମଧୁସ୍ମିତା ସାହୁଙ୍କୁ ସେ ତାଙ୍କ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି। କବିତା ରଚନା ସହିତ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜାଗରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ଅଥୟଙ୍କର ବଳିଷ୍ଠ ଭୂମିକା ରହୁଥିବା ଯୋଗୁ ତାଙ୍କୁ ଯା' ଭିତରେ ଜିଲା ଓ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ତରଫରୁ ବହୁ ସମ୍ମାନ ଓ ପୁରସ୍କାର ମଧ୍ୟ ମିଳିସାରିଲାଣି।

—ରଚନ ନାୟାର

ସାଥୀ

ଖଲିଲ ଜିବ୍ରାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆକାଶ ପାଲଟି ଯାଇଥିଲେ ମେରୀ ହସ୍ତେଲ

କରିଛନ୍ତି । ମେରୀ ଜିବ୍ରାନଙ୍କର ଶାରୀରିକ ଆକାଂକ୍ଷା ପୂରଣ ଅପେକ୍ଷା ବେଶି ମାତ୍ରାରେ ତାଙ୍କର ମାନସିକ ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଆକାଂକ୍ଷା ପୂରଣ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲେ । ଜିବ୍ରାନଙ୍କ ଜୀବନରେ ମେରୀଙ୍କର ଭୂମିକା ଥିଲା ଅନନ୍ୟ । କେବଳ ଜୀବନ ନୁହେଁ, ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଜିବ୍ରାନଙ୍କ କର୍ମର ରକ୍ଷକ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ ।

ଜଟିଳ ଅଥଚ ଗଭୀର ସମ୍ପର୍କ, ଯାହା କେତେବେଳେ ପ୍ରେମ, କେତେବେଳେ ବନ୍ଧୁତା, କେତେବେଳେ ସ୍ୱଜନର ସହଯୋଗିତାରେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରାକ୍ତର । ମେରୀଙ୍କର ଭଲପାଇବା ଓ ଆଶ୍ୱା ଜିବ୍ରାନଙ୍କୁ କେବଳ ମାନସିକ ଶକ୍ତି ଦେଇ ନ ଥିଲା, ଦେଇଥିଲା ଶିଳ୍ପ ଚର୍ଚ୍ଚା ପାଇଁ ଭରସାଯୋଗ୍ୟ ଭିତ୍ତି । ଜିବ୍ରାନଙ୍କ ଶିଳ୍ପୀ ସତ୍ତାର ବିକାଶ ପାଇଁ ମେରୀ ହିଁ ପ୍ରଥମେ ହାତ ବଢ଼ାଇଥିଲେ । ସେ ଜିବ୍ରାନଙ୍କୁ ପ୍ୟାରିସରେ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ମେରୀ ପ୍ରତିମାସରେ ଜିବ୍ରାନଙ୍କୁ ୭୫ ଡଲାର ପଠାଉଥିଲେ, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ହିସାବ ଅନୁସାରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ହଜାର ଡଲାର ସହ ସମାନ । ଏହି ସହାୟତା ଜିବ୍ରାନଙ୍କୁ ଯୁରୋପରେ ଶିଳ୍ପ ଚର୍ଚ୍ଚାର ସୁଯୋଗ ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଜନ୍ମ ଦେଇଥିଲା ସେହି ସାହିତ୍ୟ କୃତି ସମୂହର । ଯାହା ଆଜି ମଧ୍ୟ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କୁ ଆଲୋଡ଼ିତ ଓ ମୁଗ୍ଧ କରି ତୋଳୁଛି ।

ଜିବ୍ରାନ ଗୋଟିଏ ଚିଠିରେ ମେରୀଙ୍କୁ ଲେଖିଥିଲେ- “ଆମ ଭିତରେ ଦୂରତ୍ୱ ରହିବା ନିହାତି ଦରକାର । କାରଣ ଦୂରତ୍ୱ ହିଁ ଆମମାନଙ୍କର ଆତ୍ମାକୁ ପ୍ରସାରିତ କରେ, ଯେମିତି ଆକାଶର ଦୂରତ୍ୱ ତାରାମାନଙ୍କୁ ଅଲଗା ରଖୁଥାଏ, ଅଥଚ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ଆକାଶକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରେ ।” ମେରୀ ଜିବ୍ରାନଙ୍କର ଆକାଶ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ତାରା ପରି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହେବାକୁ ଦେଇଥିଲେ ଜିବ୍ରାନଙ୍କୁ । ଜିବ୍ରାନଙ୍କ ଜୀବନର ଶେଷଭାଗରେ ମେରୀ ହିଁ ଥିଲେ ତାଙ୍କର ଅତୁଟ ଆଶ୍ରୟ । ଜିବ୍ରାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ସଂରକ୍ଷଣ କରିଛି, ସମ୍ପାଦନା କରନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଅର୍ଥରେ ଜିବ୍ରାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ତାଙ୍କର ଚିନ୍ତା, ଦର୍ଶନ ଓ ସାହିତ୍ୟ କୃତି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ପହଞ୍ଚାଇବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମେରୀଙ୍କର ଅବଦାନ ହିଁ ଥିଲା ଅନ୍ୟତମ । ମେରୀଙ୍କ ପରି ଆକାଶଟିଏ ପାଇ ନ ଥିଲେ ହୁଏତ ଆଜି ତାରା ପରି ଝଟକନ ନ ଥାନ୍ତେ ଖଲିଲ ଜିବ୍ରାନ ।

—ଭୁବନେଶ୍ୱର ମୋ: ୯୪୩୭୫୩୪୭୭୩

—ପ୍ରବାସ କୁମାର ରାୟ

ଖଲିଲ ଜିବ୍ରାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମେରୀ ହସ୍ତେଲ ନିଜ ତାଏରାରେ ଲେଖିଥିଲେ “ଆଜିଠାରୁ ମୁଁ ଆଉ କେବଳ ମେରୀ ନୁହେଁ । ଆଜିଠାରୁ ମୁଁ ସେହି ନାରୀ, ଯାହାର ଛାତି ଭିତରେ ଜଣେ ମୃତ ମଣିଷ ଜିଲ ରହିବେ ଚିରକାଳ ।”

ଭଲପାଇବା ଯଦି ଭଲପାଇବା ପରି ହୁଏ, ତେବେ ତାହା ଆକାଶ ପାଲଟି ଯାଏ । ଭଲପାଇବା କେବେ ହେଲେ ମଣିଷକୁ ସୀମାବଦ୍ଧ କରେ ନାହିଁ ବରଂ ଆହୁରି ବିସ୍ତୃତ କରିଥାଏ ।

ଖଲିଲ ଜିବ୍ରାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆକାଶ ପାଲଟି ଯାଇଥିଲେ ମେରୀ ହସ୍ତେଲ । ମଦ୍ୟପ ପିତାଙ୍କର ଉଦାସୀନତା, ଆର୍ଥିକ ଅଭାବ, ଦୁର୍ନୀତି ଅଭିଯୋଗରେ ବାପାଙ୍କର କାରାବାସ — ଏସବୁକୁ ନେଇ କଟିକ୍ଷ ଜିବ୍ରାନଙ୍କର ଶୈଶବ । ଆର୍ଥିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ମା’ ଜିବ୍ରାନ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ତିନି ସନ୍ତାନଙ୍କୁ ସାଥରେ ନେଇ ଆମେରିକା ଚାଲିଯାଇଥିଲେ । ଜିବ୍ରାନଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ଅଠର ବର୍ଷ ବୟସ ସେତେବେଳେ ମାତ୍ର ଦେଢ଼ ବର୍ଷର ବ୍ୟବଧାନରେ ମା’ଙ୍କ ସହ ତିନିଜଣ ଭାଇଭଉଣୀଙ୍କୁ ହରାଇଥିଲେ ମହାବ୍ୟାଧି ଯକ୍ଷ୍ମାରେ । ପୃଥିବୀରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକା ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ ଜିବ୍ରାନ । ମା’ଙ୍କ ସହିତ ଜିବ୍ରାନଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଘନିଷ୍ଠ ଓ ବୋଧଗମ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା । ମା’ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଶକ୍ତିର ସ୍ରୋତ ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଶୈଳ୍ପିକ ପ୍ରବଣତାକୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରୁଥିଲେ ।

ମା’ ଏବଂ ଭଉଣୀଭାଇଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଜିବ୍ରାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଥିଲେ । ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ମେରୀଙ୍କ ସହ ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ୍ ଯେପରି ଛଣ୍ଡରଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ସ୍ୱରୂପ ଥିଲା । ମେରୀ ଥିଲେ ‘ସ୍କୁଲ ଫର୍ ଗାର୍ଲ୍ସ’ର ମାଲିକ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ‘ଦ କ୍ୟାମ୍ପିଜ ସ୍କୁଲ’ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ

ଜିବ୍ରାନ ଓ ମେରୀଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପରିଚୟ ହୋଇଥିଲା ୧୯୦୪ ମସିହାରେ, ବୋଷ୍ଟନ ସହରରେ ଖଲିଲ ଜିବ୍ରାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ । ପରିଚୟର ସ୍ୱରୂପର ଥିଲେ ଫଟୋଗ୍ରାଫର ଫେଡ଼ରିକ ପୋଲାଣ୍ଡ ତେ । ସେତେବେଳେ ଜିବ୍ରାନଙ୍କ ବୟସ ୨୧ ଏବଂ ମେରୀଙ୍କର ବୟସ ୩୧ ବର୍ଷ । ସେହି ଆକର୍ଷକ ସାକ୍ଷାତ୍ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନର ଗତିପଥ ବଦଳାଇ ଦେଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଚାଶ ବର୍ଷ ଉଭୟଙ୍କ ଭିତରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିଲା ଏକ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ,

ତାଙ୍କ ବାପା ଥିଲେ ଜଣେ ପାରମ୍ପରିକ ମାଟିପାତ୍ର କାରିଗର । ତାଙ୍କଠାରୁ ସେ ବିଭିନ୍ନ ମାଟିପାତ୍ର ତିଆରି ଶିଖିବା ସହିତ ବିଭିନ୍ନ କଳାକୃତି ବି ଗଢୁଥିଲେ । ଯାହା ତାଙ୍କୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଜଣେ ଟେରାକୋଟା ଶିଳ୍ପୀଭାବେ ପରିଚୟ ଦେଲା । ସେ ହେଲେ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲା ଘଟଗାଁ ଅଧୀନ ହଳଧରପୁର ଗାଁର

ଟେରାକୋଟା ଦେଇଛି ପରିଚୟ

ବିଚିତ୍ର କୁମାର ସାହୁ । ସେ କୁହନ୍ତି, ‘ମୋ ବାପା ନଟବର ସାହୁ ଗାଁରେ କେବଳ ମାଟିର ହାଣ୍ଡି ମାଟିଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସ୍ଥାନୀୟ ବଜାରରେ ବିକ୍ରି କରୁଥିଲେ । ସେଥିରେ ଯାହା ରୋଜଗାର ହେଉଥିଲା ଆମ ପରିବାର ଚଳୁଥିଲା । ସମୟକ୍ରମେ ଆମ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟମାନେ ମା’ ତାରିଣୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ମାଟିଦୀପ ତିଆରି କଲେ । ମୁଁ ସେତେବେଳେ ମାଟିରେ ଛୋଟଛୋଟ ଘୋଡ଼ା ତିଆରି କରି ବିକ୍ରି କଲି । ଭଲ ଦି’ପଇସା ବି ହେଲା । ପରେ ପରେ ଟେରାକୋଟା କାମ ଶିଖି ହାତୀ,

ଘୋଡ଼ା, ଫୁଲଦାନୀ, ମୃଦଙ୍ଗ, ତୁଳସୀ ଚଉଁରା, ଗଣେଶ ମୂର୍ତ୍ତି, ଦୀପ ଆଦି ଘରସଜା ସାମଗ୍ରୀ ତିଆରି କରି ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଆୟୋଜିତ ହେଉଥିବା ମେଳାମହୋତ୍ସବରେ ବିକ୍ରି କରିଥିଲି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମୂରିକା ମେଳା, ଡୋଷାଳୀ, ବାଲିଯାତ୍ରା, ଶିଶିର ସରସ ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ମେଳାରେ ଟେରାକୋଟା ସ୍କୁଲ ଖୋଲି ଏଗୁଡ଼ିକୁ ବିକ୍ରି କଲି । ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଟେରାକୋଟାର କଳାକୃତି ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୧୦ଟଙ୍କାଠାରୁ ଆରମ୍ଭକରି ୮ହଜାର

ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିକ୍ରି ହୋଇଥାଏ । ଜଣେ ଟେରାକୋଟା ଶିଳ୍ପୀ ଦିନକୁ ଏକ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କରିପାରିବେ । ମୋ ସହିତ ମୋ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ଭାଇ ମଧ୍ୟ ଏହି କାମ କରୁଛନ୍ତି । ଏବେ ମୁଁ ଟେରାକୋଟା ପ୍ରଶିକ୍ଷକ ଭାବେ କାମ କରୁଛି । ୧୫ଜଣ କାରିଗରଙ୍କୁ ଟେରାକୋଟା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେଉଛି । ସ୍ଥାନୀୟ ମୁଦବ ଓ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେଇଛି । ପାରମ୍ପରିକ ଓ ଆଧୁନିକ କଳାରେ ସମନ୍ୱୟ ରଖି ମୁଁ ଟେରାକୋଟା କାମ କରିଥାଏ । ଏହି ହସ୍ତଶିଳ୍ପକଳାକୁ ରାଜ୍ୟ ଓ ରାଜ୍ୟ ବାହାରରେ ପରିଚିତ କରାଇବାରେ ପ୍ରୟାସ କରିଛି । ମୋର ଏହି କଳା କାରିଗରି ପାଇଁ ମତେ ରାଜ୍ୟସ୍ତରରେ ପରିଚୟ ମିଳିବା ସହ ଏକାଧିକ ପୁରସ୍କାର ମଧ୍ୟ ମିଳିଛି ।

ହାଃ ହାଃ

ଅପତେବ୍

ରକ୍ଷି: ମୋ ହାତୁ ଆପ୍ରେ କିଛି ପ୍ରୋବଲେମ୍ ଦେଖଉଛି ।
ମନୋଜ: ଗୋଟେ କାମ କର,
ତାକୁ ଅପତେବ୍ କରିଦେ ।
ରକ୍ଷି: କେମିତି କରିବି ?
ମନୋଜ: ପ୍ଲେ ଷ୍ଟୋର ଯାଇକି କରିଦେ ।
ରକ୍ଷି: ହେଲେ ଆମ ଗାଁରେ ତ ଖାଲି ଜେନେରାଲ
ଷ୍ଟୋର ଅଛି । ପ୍ଲେ ଷ୍ଟୋର ନାହିଁ ।

ଜିବ୍

ବାହାଘର ପ୍ରସ୍ତାବ ପଡ଼ିଥିବା ଯୁବକଙ୍କୁ ମୀନା:
ଆପଣ କ'ଣ କରନ୍ତି ?
ଯୁବକ: ମୁଁ ଟାଇମ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆରେ ଜବ୍
କରୁଥିଲି । ହେଲେ ଏବେ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛି ।
ମୀନା: ଏତେ ବଡ଼ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଖବରକାଗଜର
ଚାକିରି କାହିଁକି ଛାଡ଼ିଲେ ?
ଯୁବକ: ବିରକ୍ତ ଲାଗିଲା ସବୁଦିନ ସକାଳୁ
ଓଠି ବୁଲି ବୁଲି ଘରେ ଘରେ ଖବର କାଗଜ
ପକାଇବାକୁ ।

କାମ କରୁନି

ସ୍ତ୍ରୀ: ଶୁଭୁଛି, ମୋ ମୋବାଇଲ୍ କାମ କରୁନି ।
ନୂଆ ଗୋଟେ କିଣି ଦେଉନ ।
ସ୍ତ୍ରୀମାନ: ତମେ ବି ତ କିଛି କାମ କରୁନ ।
ହେଲେ ମୁଁ କେବେ କିଛି କହିଛି ?

ଉପରଗାଲା

ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ଦୋକାନକୁ ଯାଇଥାଆନ୍ତି ।
ଦେଖିଲେ ଦୋକାନୀ ନାହିଁ, ବ୍ୟାଗରେ ମନ ଇଛା
ଜିନିଷ ଲୁଚାଇ ରଖିଲେ ।
ଦୋକାନୀ ଆସିବା ପରେ ବ୍ୟକ୍ତି: ଭାଇ, ଏମିତି
ଦୋକାନ ଛାଡ଼ି ପଳଉଛ ଯଦି ଚୋରି ହେଇଯିବ ?
ଦୋକାନୀ: କ'ଣ ଆଉ କରିବି ସବୁ ଉପରଗାଲା
ହାତରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛି ।
ବ୍ୟକ୍ତି:ମାନେ ?
ଦୋକାନୀ: ସିସିଟିଭି ଅଛି ବା ।
ବ୍ୟକ୍ତି ଡରିଯାଇ: ଭାଇ, ତମେ ନ ଥିଲ ତ ମୁଁ ନିଜେ
ନିଜେ ଦୋକାନରୁ ଏସବୁ ଜିନିଷ ଆଣି ବ୍ୟାଗରେ
ରଖିଛି । କେତେ ଟଙ୍କା ହେଲା କୁହ ।
ଦୋକାନୀ ଦାମ କହିବା ପରେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ: ତମର
କେହି ଇଲେକ୍ଟ୍ରିସିଆନ ଚିକ୍ସା ଅଛନ୍ତି ?
ବ୍ୟକ୍ତି: କାହିଁକି ?
ଦୋକାନୀ: ଏ ସିସିଟିଭି ଖରାପ ହେଇଛି ।
ରିପେୟାର କରିଥାନ୍ତି ।

ବଳରାମପୁର ଗଡ଼

ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ପ୍ରକୃତିର ଅବଦାନ ଯଥେଷ୍ଟ । ଏହି ଜିଲ୍ଲାରେ ରହିଛି
ପ୍ରାକୃତିକ ଶୋଭା ସମ୍ପଦରେ ଭରପୂର ବହୁ ଦର୍ଶନୀୟ ତଥା ଐତିହାସିକ
ପୀଠସ୍ଥଳୀ । ବିଭିନ୍ନ ଘଟଣାବଳୀର ସ୍ମୃତିଚାରଣ କରିବା ସହ ବହୁ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ
ତ୍ୟାଗ, ବଳିଦାନ, ଜ୍ଞାନ ଗରିମାର ଗାଥାଗାଥ ଏହି ମାଟି ।

ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲା ଧର୍ମଶାଳା ଲୁକ୍ ଡାକଜଙ୍ଗ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର
ପର୍ବତ ଶିଖରରେ ରହିଛି ବଳରାମପୁର ଗ୍ରାମ । ବାହ୍ୟଶତ୍ରୁଙ୍କ ଆକ୍ରମଣରୁ
ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ଦିନେ ସେଠାରେ ରାଜା ବଳରାମ ସିଂ ରାଜପ୍ରାସାଦ ନିର୍ମାଣ
କରି ରାଜତ୍ବ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଶାସନ ସମୟରେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀ ଉପକୂଳ
ଗଅଞ୍ଜିଆଠାରୁ ମଧୁପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨୮ ବର୍ଗ ମାଇଲ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ
ଥିଲା । ଏଥିରେ ୨୮ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ ଗ୍ରାମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ୧୯୭୧ ବାଦ୍ୟା ପରେ
ରାଜପ୍ରାସାଦ ପ୍ରାୟ ୧୫୦ ହୋଇଯାଇଛି । ବଳରାମପୁରଗଡ଼ର ବାସିନ୍ଦା ଅଜୟ
ଧୀର କୁହନ୍ତି, 'ପ୍ରାୟ ୫୫୩ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ରାଜସ୍ଥାନ ଜୟପୁର ରାଜବଂଶର
ବୁଦ୍ଧଭାଇ ବଳରାମ ସିଂ ଓ ମଧୁ ସିଂ ପୁରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଦର୍ଶନ ପାଇଁ
ଆସିଥିଲେ । ସୋମବଂଶର ରାଜା ସୁବର୍ଣ୍ଣକେଶରୀ ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶାର
ରାଜା ଥିଲେ ଏବଂ ଯାଜପୁର ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ ଥିଲା । ବୁଦ୍ଧଭାଇ ବଳରାମ
ଓ ମଧୁ ସିଂ ରାଜା ସୁବର୍ଣ୍ଣକେଶରୀଙ୍କ ଆତିଥ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି ଯାଜପୁରରେ
କିଛିଦିନ କଟାଇଥିଲେ । ଲୋକକଥାରେ ଜଣାଯାଏ ଦିନେ ରାଜାଙ୍କ ସହ ବୁଦ୍ଧଭାଇ
ବଳରାମପୁର ଅଞ୍ଚଳକୁ ଶିକାର କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ରାଜା
ଏକ ମହାବଳ ବାଘର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ । ରାଜା ସୁବର୍ଣ୍ଣକେଶରୀଙ୍କୁ
ବାଘ କବଳରୁ ବୁଦ୍ଧଭାଇ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ରାଜା ଖୁସି ହୋଇ
ଧୀର ବୀରବର ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହ ବୁଦ୍ଧଭାଇଙ୍କୁ ଏଠାରେ ରହିବାକୁ
ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ସେହିଦିନଠାରୁ ମଧୁ ସିଂ ମଧୁପୁରଗଡ଼ ଓ ବଳରାମସିଂ
ବଳରାମପୁରଗଡ଼ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଶାସନ କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଶବର ଓ
କମା ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ରାଜତ୍ବ ଚାଲିଥିଲା । ସେମାନେ ବୁଦ୍ଧଭାଇଙ୍କୁ
ବିରୋଧ କରିଥିଲେ । ଫଳରେ ସୈନ୍ୟ ସାମନ୍ତ ସହ ବୁଦ୍ଧଭାଇ ବହୁ ଶବର ଓ
କମା ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଥିବା କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ରହିଛି । ଏବେ ବି ମଧୁପୁରଗଡ଼ରେ
ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଶତାଧିକ ପଲତା ରଖାଯାଇଛି । ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ବଳରାମପୁର
ପାହାଡ଼ ଶିଖରରେ ରାଜପ୍ରାସାଦ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା ଜଣାପଡ଼େ ।
ବଳରାମ ସିଂଙ୍କ ବଂଶଧର ଦାଶରଥ ଧୀରବୀରବର ହରିଚନ୍ଦନ
ମହାପାତ୍ର ଏହି ରାଜପ୍ରାସାଦ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ।

ସପ୍ତଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଧୀରବୀରବର ହରିଚନ୍ଦନ ମହାପାତ୍ର
ପାହାଡ଼ ଶିଖରରେ ଏବଂ ପାହାଡ଼ ପାଦଦେଶରେ ବୁଦ୍ଧବି ସୁନ୍ଦର ପୋଖରୀ
ଖନନ କରିଥିଲେ । ଏବେ ବି ସେହି ପୋଖରୀବୃକ୍ଷ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ
ଉପକାରରେ ଆସୁଛି । ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ସମୟରେ ପ୍ରଭୋଦଚନ୍ଦ୍ର
ଧୀରବୀରବର ହରିଚନ୍ଦନ ମହାପାତ୍ର (୧୯୩୮ ରୁ ୧୯୫୨) ରାଜା
ଥିଲେ । ସେ ଦେଶ ତଥା ବିଦେଶରେ ଜଣେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶିକାରୀ ଭାବେ
ପରିଚିତ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିବା ଏକ ରାଇଫଲ କ୍ଲବ
ଏବେ ବି ତାଳଚେରରେ ରହିଛି । ୧୯୯୨ରେ ରାଜା ପ୍ରଭୋଦଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ
ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ରାଣୀ ଯୋଗମାୟା ଦେବୀ ଏବେ ବି ବଞ୍ଚିଛନ୍ତି । ସେ
ଷଡ଼େକକଳା ରାଜବଂଶର ଝିଅ । ୧୩୨୭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ରାଜା ଦାଶରଥଙ୍କ
ଭଉଣୀ ତଥା ଆଠଗଡ଼ ରାଣୀ ରାଧାପ୍ରିୟା ରାଜପ୍ରାସାଦ ନିକଟରେ
ଏକ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରାଇଥିଲେ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ସେଠାରେ
ମହାଆଡ଼ମ୍ବରରେ ରଥଯାତ୍ରା ପାଳନ କରାଯାଉଛି । ବଳରାମ ସିଂଙ୍କ
ବଂଶଧର ତଥା ୪୫ପୁରୁଷ ରାଜା ପ୍ରବୀରଚନ୍ଦ୍ର ଧୀରବୀରବର ହରିଚନ୍ଦନ
ମହାପାତ୍ର ପ୍ରତିବର୍ଷ ରଥଯାତ୍ରାରେ ଝାଡୁପହରା ଦେବାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ସେ
ଏବେ କଟକରେ ରହୁଛନ୍ତି । ରାଣୀ ଡା. ପଦ୍ମାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ କଟକ ବଡ଼
ମେଡିକାଲର କର୍ମଚରୀ ସଚ୍ଚିକାଲ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି ।

ଏହି ଐତିହାସିକ ଗାଁ ବଳରାମପୁର କିନ୍ତୁ ଆଜି ସବୁକ୍ଷେତ୍ରରେ
ଅବହେଳିତ । ଶୁଦ୍ଧ ପାନୀୟ ଜଳ ଟିକକ ପାଇଁ ଗ୍ରାମବାସୀ ସବୁବେଳେ
ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛନ୍ତି । ଏକ ନଳକୂପ ରହିଛି, ହେଲେ ତାହା
ଦୀର୍ଘଦିନ ହେଲା ଅଚଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଗାଁକୁ ଭଲ ରାସ୍ତାଟିଏ ନାହିଁ ।
ବଳରାମପୁର ଗ୍ରାମବାସୀ ସ୍ମୃତିରଞ୍ଜନ ଧୀର, ତପନ କୁମାର ଧୀର,
ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ଧୀର, ସୁଶାନ୍ତ ଧୀର ପ୍ରମୁଖ କୁହନ୍ତି, ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀକୂଳରେ
ଏବେ ବି ବହୁ ଐତିହାସିକ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଉକ୍ତି ମାଉଛି । କେବଳ ଯାଜପୁର
ଜିଲ୍ଲା ନୁହେଁ, ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଶା ଭୂଖଣ୍ଡରେ ଏହି ଗଡ଼ର ଗରିମା ଓ ମହନୀୟତା
ପରିବ୍ୟାପ୍ତ । ଜରାଜୀର୍ଣ୍ଣ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ି ରହିଥିବା ଏହି ଐତିହାସିକ
ରାଜପ୍ରାସାଦ ଉପରେ କାହାରି ଦୃଷ୍ଟି ନ ପଡ଼ିବା ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ । ପ୍ରତ୍ନତତ୍ତ୍ୱ
ବିଭାଗ ଏହାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କଲେ
ଏହି ରାଜପ୍ରାସାଦ ପୁଣି ଜତିହାସର ଗାଥା ଗାଇବ ।

-ହର୍ଷବର୍ଦ୍ଧନ ବେହେରା

ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ମିନି କଣ୍ଟାର ତପୋଲା

ଥୁବା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ତାଲ୍ ହ୍ରଦର କିଛିଟା ଅନୁଭୂତି ଏହି ହ୍ରଦ ନିକଟରେ ମିଳୁଥିବାର ଅନେକ ଚର୍ଚ୍ଚା ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

* ସେହିପରି ଇତିହାସପ୍ରେମୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ଗାଁରେ ବାସୋଟା ନାମରେ ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ଦୁର୍ଗ ଥିବାର ମଧ୍ୟ ସୂଚନା ରହିଛି । ଏହି ଦୁର୍ଗ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେଲେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ପାହାଡ଼ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟଦେଇ ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ ।

* ତପୋଲାରେ କ୍ୟାମ୍ପିଙ୍ଗ୍ ମଜା ନେବା ବି ବେଶ୍

ନିଆରା ଲାଗେ । ସାଙ୍ଗସାଥୀ କିମ୍ବା ବନ୍ଧୁ, ପରିଜନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କ୍ରିକେଟ୍, ଭଲିବଲ୍, କ୍ୟାରମ୍, ଚେସ୍ ତଥା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମଜାଦାର ଗେମ୍ ଖେଳି ତପୋଲାରେ କ୍ୟାମ୍ପିଙ୍ଗ୍ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ କିଛିଟା ଭିନ୍ନ ଅନୁଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।

* ତପୋଲା ଇକୋ ଆଣ୍ଡ ଆଗ୍ରେ ଟୁରିଜମ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ଭାବ ବିନିମୟ କରିବା ତଥା ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନଶୈଳୀ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଜାଣିବାର ସୁଯୋଗ ବି ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଚାହଁଲେ ଏଠାରେ ନେଇପାରିବେ ।

* ତପୋଲାରେ ଷ୍ଟବେରି ଗାଷ୍ଟ ଭଲ ହୁଏ । ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଚାହଁଲେ ଷ୍ଟବେରି କ୍ଷେତ ଆଡ଼େ ବୁଲିଯାଇ ଅନେକ ନିଆରା ଅନୁଭୂତି ସାଉଁଟିପାରିବେ । ଆଉ ସେଠାରୁ ସୁଲଭ ଦରରେ ଷ୍ଟବେରି କିଣିପାରିବେ ।

କେବେ ଯିବେ

ବର୍ଷର ସବୁ ସମୟରେ ତପୋଲାକୁ ବୁଲିଯିବାର ସୁବିଧା ଥିଲେ ବି ସ୍ଥାନୀୟ ପାଣିପାଗ ସୂଚନା କେନ୍ଦ୍ରର ମତାନୁଯାୟୀ, ଅକ୍ଟୋବରରୁ ଫେବୃଆରୀ ହେଉଛି ଏଠାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ସବୁଠୁ ଭଲ ସମୟ । କାରଣ ସେ ସମୟରେ ଏଠାରେ ବୁଲାଇ କରିବାକୁ ପାଣିପାଗ ବେଶ୍ ଅନୁକୂଳ ରହିଥାଏ । କିଛି ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଜୁନରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମଧ୍ୟରେ ବି ଏଠାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ଥାନ୍ତି । କାରଣ ସେ ସମୟରେ ସ୍ଥାନୀୟ ପାହାଡ଼ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ସବୁଜିମାରେ ଭରିଯାଇ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ସେହିପରି ତପୋଲାକୁ ଯିବାକୁ ହେଲେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ମହାବଳେଶ୍ୱରରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ମହାବଳେଶ୍ୱରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ବସ୍, ଟ୍ରେନ୍, ପ୍ଲାନରର ସୁବିଧା ରହିଛି । ମହାବଳେଶ୍ୱରରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ସେଠାରୁ ଟ୍ୟାକ୍ସି ଭଡ଼ା କରି ଆରାମରେ ଜଣେ ଯାଇ ତପୋଲାରେ ପହଞ୍ଚିଯିବେ ।

କିଛି ଜାଣିବା କଥା

* ତପୋଲା ଗାଁର ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳ ବୁଲିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରବେଶ ଶୁଳ୍କ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ହେଲେ ଶିବସାଗର ହ୍ରଦରେ ଜଳକ୍ରୀଡ଼ାର ମଜା ନେବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଟିକେଟ୍ କାଟିବାକୁ ହୋଇଥାଏ ।

ସେହିପରି ଏଠାକାର ମନୋରମ କୁହୁଡ଼ିମୟ ପରିବେଶ, ତଙ୍ଗା ଚାଳନା, ଟ୍ରେକିଂ, ହାଇକିଂ, କ୍ୟାମ୍ପିଙ୍ଗ୍ ପରି ଦୁଃସାହସିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ସୁବିଧା ତଥା କଣ୍ଟାରର ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟସମ ଏଠାକାର ପରିବେଶ ଥିବାରୁ ତପୋଲାକୁ ଅନେକେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ମିନି କଣ୍ଟାର ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି ।

କ'ଣ ଦେଖିବେ

* ସୁନ୍ଦର ପରିବେଶ: ତପୋଲାର ଶାନ୍ତ, ସୁଖଦ ପରିବେଶ ସାଙ୍ଗକୁ ଆରାମଦାୟକ ଜଳବାୟୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷିତ କରିଥାଏ । ଆଉ ଏହି ସୁଖଦ ପରିବେଶରେ ବସି ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତର ମନୋରମ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବା ବେଶ୍ ନିଆରା ଲାଗେ ।

* ଶିବସାଗର ହ୍ରଦ: ଏହା ଏକ କୃତ୍ରିମ ହ୍ରଦ, ଯାହାକି ସ୍ଥାନୀୟ କୋୟନା ତ୍ୟାମ୍ବର ନିର୍ମାଣ ଯୋଗୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସୂଚନା ରହିଛି । ଏହା

ତପୋଲା ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ଲୋକପ୍ରିୟ

ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ । ଏଠାକାର ଶାନ୍ତ, ସ୍ୱଚ୍ଛ

ଜଳରାଶିରେ ତଙ୍ଗା ଚାଳନା ସହିତ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜଳକ୍ରୀଡ଼ାର ଆନନ୍ଦ

ନେବାର ସମସ୍ତ ସୁବିଧା

ଉପଲବ୍ଧ ଥିବାରୁ ପ୍ରାୟତଃ

ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କର ଏଠାରେ

ଭିଡ଼ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ଜମ୍ବୁ ଓ କଣ୍ଟାରର

ଶ୍ରୀନଗରଠାରେ

ପଦ୍ମ କାହିଁକି ଜାତୀୟ ପୁଷ୍ପ

ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବି ଜୀବିତ ରହିବା ସହ ହୃଦୟ, ମନ ଓ ଆତ୍ମାରେ ପବିତ୍ର ରହିବାକୁ ଦର୍ଶାଏ । ଏହାକୁ ଶକ୍ତି ଓ ଆଶାର ପ୍ରତୀକ ଭାବେ ମଧ୍ୟ ଗଣନା କରାଯାଏ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଯେତେ ନିକାରାତ୍ମକତା ଭରି ରହିଥିଲେ ବି ତାକୁ ଆଡ଼େଇ ସଫଳତା ପଥରେ ଯିବାକୁ ହେବ ଓ ସାରା ଦୁନିଆକୁ ନିଜ ଚମକରେ ଚମକାଇବାକୁ ହେବ ବୋଲି ଏହା ଦର୍ଶାଏ । ପଦ୍ମ ଫୁଲ ରାତିରେ ମୁଦି ହୋଇ ପାଣିରେ ବୁଡି ରହେ ଆଉ ଭୋର୍ ହେବା ପରେ ଜଳର ଉପର ଭାଗକୁ ଆସି ତା'ର ପାଖୁଡ଼ା ମେଲିଦିଏ । ଏହି ଚକ୍ର ମଣ୍ଡିତ ଓ ହୃଦୟର ପବିତ୍ରତା, ପୁନର୍ଜୀବନ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ଓ ନାନା ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବି ଉପରକୁ ଉଠିବାକୁ ଦର୍ଶାଏ । ଏହା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତୀକ ହେବା ସହ ଅନାଶ୍ଚର୍ୟ ବି ପ୍ରତୀକ । ଭାରତର ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରଥା, ପରମ୍ପରା, ଧର୍ମ, ଲୋକକଥା ଏବଂ ପୌରାଣିକ କଥାରେ ପଦ୍ମ ଫୁଲର ବହୁତ ମହତ୍ତ୍ୱ ରହିଛି । ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ, ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ଓ ଜୈନ ଧର୍ମରେ ପଦ୍ମକୁ ପବିତ୍ର ଫୁଲଭାବେ ଗଣନା କରାଯାଏ । ହିନ୍ଦୁ ଦେବୀଦେବତାଙ୍କର ଏହା ଖୁବ୍ ପ୍ରିୟ ବୋଲି ବିଭିନ୍ନ ପୁରାଣ କଥାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ମା' ସରସ୍ୱତୀ ପଦ୍ମ ଫୁଲରେ ବିରାଜମାନ ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଚିତ୍ରରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳନ୍ତି । ମା' ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ଏହା ବହୁତ ପ୍ରିୟ ଓ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ ହାତରେ ପଦ୍ମ ଫୁଲ ଧାରଣ କରିଥାନ୍ତି ବୋଲି ପୁରାଣରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ତା'ସହ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଆଖିକୁ 'କମଳଲୋଚନ' ଓ ତାଙ୍କ ଚରଣକୁ 'ଚରଣ କମଳ' ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗରେ ଦୁର୍ଗା ପୂଜାରେ ଏହି ଫୁଲକୁ ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ । ବୌଦ୍ଧଧର୍ମରେ କମଳ ଶାନ୍ତି ଓ ଜ୍ଞାନର

ପ୍ରତୀକ । ଭଗବତ ଗୀତା ଏହାକୁ ବୈରାଗ୍ୟ ରୂପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥାଏ । ଆଉ କହିଥାଏ ଯେମିତି କମଳ ପଙ୍କଜୁ ଜାତ ହୋଇ ବି ସେହି ଅପରିଷ୍କାର ପାଣି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ନ ଥାଏ । ସେହିଭଳି ମଣିଷଙ୍କୁ ବି ସାଂସାରିକ ଆସକ୍ତିରୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରିବା ଦରକାର । ଏହାର ଉପଯୋଗ ଯୋଗ ଓ ଧ୍ୟାନରେ ଶାନ୍ତିର ପ୍ରତୀକ ଭାବେ ମଧ୍ୟ କରାଯାଏ । ଏହାର ବିଜ ଓ ମୂଳ ଖାଇବା ଯୋଗ୍ୟ । ଆୟୁର୍ବେଦ ଚିକିତ୍ସାରେ ବି ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପ୍ରତୀକ ଅଶୋକ ଘ୍ରମ୍ଭ ବି ଏକ ଓଲଟା ପଦ୍ମ ଫୁଲ ଉପରେ ବିରାଜମାନ କରିଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ, ଯାହାକି ପଦ୍ମ ଫୁଲର ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ଦର୍ଶାଇଥାଏ । ଭାରତର ପ୍ରାଚୀନ କଳା, ସଂସ୍କୃତି, ସ୍ଥାପତ୍ୟ, ସାହିତ୍ୟର ବି ପଦ୍ମ ଫୁଲ ଏକ ଅଂଶ । ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ, ସ୍ଥାପତ୍ୟ ସହ ଚିତ୍ରକଳା, ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଆଦିରେ ବି ପଦ୍ମ ଫୁଲର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ବିଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ପଦ୍ମ ଫୁଲର ମହତ୍ତ୍ୱ ଭାରତରେ ରହିଛି । ଖାସ୍ ସେଇଥିପାଇଁ ଏହି ଫୁଲକୁ ଜାତୀୟ ଫୁଲର ମାନ୍ୟତା ମିଳିଛି ।

ପଦ୍ମ, ପଙ୍କଜୁ ଜାତା ହେଲେ ନ ଥାଏ ଟିକେ ବି ଦାଗ । ଦେଖିବାକୁ ଖୁବ ସୁନ୍ଦର, ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷକ । ଏହା ଯେ କେବଳ ଦେଖିବାକୁ ସୁନ୍ଦର ତାହା ନୁହେଁ, ଏହା ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ବି ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ । ତା'ସହ ଭାରତର ଜାତୀୟ ପୁଷ୍ପର ମାନ୍ୟତା ବି ମିଳିଛି ଏହି ଫୁଲକୁ । ତେବେ ପଦ୍ମକୁ ହିଁ ଏହି ମାନ୍ୟତା କାହିଁକି ମିଳିଛି ଜାଣିବା ସେ ସମ୍ପର୍କରେ...

ଭାରତର ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ, କେରଳ, ତାମିଲନାଡୁ, ଓଡ଼ିଶା, ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ଆସାମ ଆଦି ରାଜ୍ୟର ପୁଷ୍କରିଣୀ, ହ୍ରଦ ଓ ଆର୍ତ୍ତୁକୁମ୍ଭରେ ପଦ୍ମ ଫୁଲ ଫୁଟୁଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । କଣ୍ଟାହୀନ ତାଲ ହ୍ରଦରେ ବି ପଦ୍ମଫୁଲ ଫୁଟିଥାଏ । ଖାସ୍କରି ସ୍ଥିର ଜଳ ଯେମିତି କି ପୁଷ୍କରିଣୀ, ହ୍ରଦରେ ପଦ୍ମ ଫୁଟେ । ଏହା ଉଭୟ ଅଗଭୀର ମଧୁର ଜଳ ଏବଂ ସତ୍ତ୍ୱସ୍ଥିଆ କାଦୁଆ ସ୍ଥାନରେ ଜୀବନଧାରଣ କରିପାରେ । ତା'ସହ ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁନଃ ଅଙ୍କୁରିତ ହୋଇପାରେ । ଯାହା କି

ସୁନାର ବାର୍ବେକ୍ୟୁ ଗ୍ରୀଲ୍

ଭେଲ୍ ଓ ନନ୍ ଭେଲ୍ ବାର୍ବେକ୍ୟୁ ଗ୍ରୀଲ୍ରେ ଗ୍ରୀଲ କରି ଖାଇବାର ମଜା ଅଲଗା । ଭାବିଲେ ଯଦି ସେ ବାର୍ବେକ୍ୟୁ ଗ୍ରୀଲ ସୁନାର ହୋଇଥିବ ତେବେ ତା'ର ଅନୁଭୂତି କେମିତି ରହିବ ? ସେଥିରେ ଗ୍ରୀଲ ହୋଇଥିବା ଖାଦ୍ୟ ତ ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ ଲାଗିବ ତା'ସହ ସୁନାର ବାର୍ବେକ୍ୟୁ ଗ୍ରୀଲ୍ ଏକ ଅଭୁଲ ଅନୁଭବ ବି ଦେବ । ଭାବୁଥିବେ ସୁନାର ବାର୍ବେକ୍ୟୁ ଗ୍ରୀଲ କ'ଣ ଅଛି ? ହଁ ଅଛି । ଆଉ ଏହା ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ଦୀନୀ ବାର୍ବେକ୍ୟୁ ଗ୍ରୀଲର ମାନ୍ୟତା ବି ପାଇଛି । ଚକ୍ ଚକ୍ କରୁଥିବା ଏହି ଗୋଲ୍ ଫ୍ଲେଟେଡ ବାର୍ବେକ୍ୟୁ ଗ୍ରୀଲକୁ 'ବିପ୍ଲଟର୍' ନାମକ କମ୍ପାନୀ ତିଆରି କରିଛି, ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ ୧୫୫୦୦୦ ଡଲାରରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ । ଏଥିରେ ୬ଟି ବର୍ନର ଅଛି । ତା'ସହ ଏଥିରେ କ୍ୱାର୍ଟ୍ଜ ସ୍ପାର୍ଟ ଇନ୍ଦ୍ରିୟନ୍ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ସିଷ୍ଟମ, ଭାପୋରାଇଜର୍ ଗ୍ରୀଡ୍, ଗୋଟିଏ ରୋଷ୍ଟି ହୁଡ୍, ଡ୍ରାମ୍ ର୍ୟାକ୍ ଓ ରିମ୍ଫ୍ଲେଟ୍ ସିଷ୍ଟମ ଅଛି । ଏହି ଦୀନୀ ବାର୍ବେକ୍ୟୁ ଗ୍ରୀଲ ଯାହା ବାଡିପଡେ ରହିବ ତାହା ତାଙ୍କ ଷ୍ଟାଟସକୁ ନିଶ୍ଚୟ ବଢ଼େଇବ ।

କଥା ଟାଟ୍

ଓ ଅଭିଜ୍ଞାନ ସାହୁ

ଆମ ସାହିତ୍ୟର ହାଲ ଚାଲ

ସାହିତ୍ୟ ତଥା ସାହିତ୍ୟିକମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବିବାଦ କିଛି ନୁହଁ। କଥା ନୁହେଁ ବିଚାର ଧାରା, ଲେଖକଙ୍କ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଓ ଶୈଳୀକୁ ନେଇ ତର୍କ ବିତର୍କର ବିସ୍ତୃତ ଇତିହାସ ଅଛି । ଏପରିକି ଅନେକ ସମୟରେ ବିବାଦରୁ ଝଗଡ଼ା ଓ ଝଗଡ଼ାରୁ ହାତାହାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଥା ଯାଇଥିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ସାହିତ୍ୟର ଅନେକ ଘଟଣା ଅଛି । ସାହିତ୍ୟ ସଭାରେ ତେଲ ମାଡ଼ ଓ ଏସିଡ଼ ଫିଙ୍ଗା ଭଳି ଘଟଣା ଅତୀତରେ ଘଟିଛି । ଏ ସବୁ ଦେଖି ସେତେବେଳେ ଫତୁରାନନ୍ଦ ଲେଖୁଥିଲେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଆତ୍ମଲୀନାସ ମୂଳ । ସଭାରେ ବିରୋଧ ବଢ଼ାଇ ସହ କଥା କଟା କଟି ହେଲା ପରେ ସଭା ପଛପଟୁ ତେଲ ମାଡ଼ରେ ବଢ଼ା ଆହତ ହୋଇ ଆତ୍ମଲୀନାସରେ ମେଡ଼ିକାଲ ଯିବା ଘଟଣାକୁ ଫତୁରାନନ୍ଦ ତାଙ୍କ ଅନନ୍ୟ ଶୈଳୀରେ ଯାହା ଲେଖିଛନ୍ତି ତାକୁ ସେ ସମୟରେ ଘଟିଥିବା ଅନେକ ସାହିତ୍ୟିକମାନଙ୍କ ଲେଖାଲେଖି ଲେଖାଯୋଗୀ ଦସ୍ୟୁବିକ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ ଯାହା ଆଜି ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଉତ୍ତର ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଲାଗେ ।

ପଞ୍ଚତମାନଙ୍କ ଭିତରେ ମତାନ୍ତର ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ମତବାଦକୁ ନେଇ ହେଉଥିଲା ବେଳେ କ୍ରିୟା ବିହୀନ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଜୀବାଙ୍କ ତର୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆକ୍ଷେପକୁ ନେଇ ହୁଏ । ଆଗରୁ ସାହିତ୍ୟିକମାନଙ୍କ ତର୍କ ଭିତରୁ ତତ୍ତ୍ୱ ବାହାରିଥିଲା । ଏହି ତର୍କ ବିତର୍କ ନ ହୋଇଥିଲେ ଅନେକ ନୂତନ ତଥ୍ୟ ବିଷୟରେ ଜଣା ପଡ଼ି ନ ଥାନ୍ତା । ସେତେବେଳେ ଯାହା ସବୁ ବିବାଦ ତାହା ସମ୍ବାଦପତ୍ର, ପତ୍ରିକା ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ହେଉଥିଲା । ଏବେ ଯୁଗ ବଦଳିଛି । ଆକ୍ଷେପ ପ୍ରତିଆକ୍ଷେପର ମାଧ୍ୟମ ମଧ୍ୟ ବଦଳିଛି । ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଜୀବାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମ ବିଶେଷ କରି ଫେସବୁକ ଆଣିଦେଇଛି ଏକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ । ତୁରନ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା, ନିଜକୁ ଉନ୍ନତ ରଖି ଅନ୍ୟକାହାକୁ ଯାବତୀୟ ଗାଳି କରିବା ଓ ଅଗ୍ରଜକୁ ଆତୁର ପ୍ରଶାମ କରୁଥିବା ନବପ୍ରଜାତମାନେ ପଥୁତପଣକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଗାଳି କରିବା ଭଳି ସୁଯୋଗ କେବଳ ଫେସବୁକରେ ସମ୍ଭବ । ସବୁଠୁ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ହେଲା ଏଠି ତେଲ ମାଡ଼ କିମ୍ବା ଏସିଡ଼ ଫୋପଣା ଭଳି ଆସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏନି । ବରଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିମ୍ନ ସ୍ତରର ଅଭୂତିକର ଶବ୍ଦ ପ୍ରୟୋଗ ଓ ନର ସହ ନାରୀକୁ କିମ୍ବା ନାରୀ ସହ ନରକୁ ସତ ମିଛ ଯୋଡି ତା'ର ଚାରିଦିଗ ଚରିତ୍ର ସଂହାର କରିବା ଭଳି ଅତି ସହଜ ସୁଲଭ ଉପାୟରେ ରାଗ ସୁଝେଇ ହୁଏ ।

ଆଗରୁ ସାହିତ୍ୟର ପେଣ୍ଠସ୍ଥଳ ଭାବେ ପରିଚିତ କଟକରୁ ସାହିତ୍ୟ ଯାଇ ଏବେ ଭୋନସରରେ ଉଠିଲାଣି । ପ୍ରଭୁ ଲିଙ୍ଗରାଜ ବିଜେ ଏହି ପାବନ ଭୂମିର ଚାରିଦିଗରେ ରହିଛି ସାହିତ୍ୟର ଚାରିଧାମ । ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ସାହିତ୍ୟ ଅନୁରକ୍ତମାନେ ଚାରିଧାମ ବୁଲି ପାଠାଧ୍ୟାପନାକୁ ଦର୍ଶନ କରି କୃପାଲାଭ କଲେ ଜାଣ ସୃଜନ ତୀର୍ଥଯାତ୍ରା ସଫଳ ହେବ । ପ୍ରତିଧାମର ପାଠାଧ୍ୟାପକ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଧାମ ସମର୍ଥନ କିଛି ନାଗା ଆଖଡ଼ା ଅଛି । ଏ ନାଗାମାନଙ୍କ ନଗା ନ ଥାଏ କି ପଘା ନ ଥାଏ । ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ପାଠାଧ୍ୟାପକ ବୃହତ୍ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ଏମାନେ ପୁରା ନଂଗା ହେବାକୁ ମଧ୍ୟ ପଛନ୍ତି ନାହିଁ । ଉତ୍ତର ସେବା ପାଇଁ ଅନେକ ସମୟରେ ଏହି ସାହିତ୍ୟ ରକ୍ଷକ ନାଗା ସେବକମାନଙ୍କୁ ପାଠାଧ୍ୟାପକମାନେ ସ୍ଥଳବିଶେଷରେ ମାନପତ୍ର, କବିତା ପାଠୋତ୍ସବରେ ସୁଯୋଗ, ଲେଖା ପ୍ରକାଶିତ କିମ୍ବା ପୁସ୍ତକ ଉନ୍ମୋଚନ ସଭାରେ ଅତିଥି ପରିଚୟ ଭଳି କିଛି କିଛି ଭୋଗେଇ ପ୍ରସାଦ ଦେଇ ତୁଷ୍ଟ କରନ୍ତି । ଧାମର ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଚିକିତ୍ସା ବି ଆଶ୍ରୟ ଆସିଲେ ପ୍ରଥମେ ଏହି ସାହିତ୍ୟିକ ଆଖଡ଼ାର ନାଗା ସେବକମାନେ ଚଳଚଞ୍ଚଳ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ଫେଶ ବୁକରେ

ଆକେ ଆକେ ରଚନା ଲେଖି ତୁମ୍ଭି ତୋଫାନ କରନ୍ତି । ପିଠାଧୀଶ ପ୍ରଚ୍ଛଦରେ ଆଇ ଏମାନଙ୍କୁ ଉପକାଳ ନୈବାନ ପାଇଁ ତୟାର କରନ୍ତି । ଯାକ କାନ୍ଧରେ ବନ୍ଧୁକ ରଖି ବୁଲି ଦୁର୍ଗେଇବାରେ ସଫଳ ହୁଅନ୍ତି । ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ପୁରାହେଇଗଲେ ସବୁ ଧାମର ମହତ୍ତ୍ୱମାନେ ଗଙ୍ଗା ଘାଟରେ ଏକାଠି ବୁଡ଼ି ପକେଇ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଯାଆନ୍ତି ।

ଗତ ନିର୍ବାଚନ ପୂର୍ବର ଏକ ଘଟଣା ମନେ ପଡ଼ୁଛି । ଜଣେ ନେତା ଆମ ଗାଆଁରେ ତାଙ୍କର ଏକ ଦଳୀୟ ଅଫିସ ଖୋଲିଆନ୍ତି । ଦିନେ ସକାଳୁ ଦେଖିଲି ଆମ ସାହିର ବିଶୁ ଗୋଟେ ଟୁଲି ରିକ୍ସାରେ ଆସିଥିବା ଚାରି ପାଞ୍ଚ ଗଣ୍ଡି କଳା ପତକାକୁ ନେଇ ଅଫିସରେ ରଖିଛନ୍ତି । ଉତ୍ସୁକତାର ସହ ବିଶୁକୁ ପଚାରିବାରେ ସେ କହିଲା କାଲି ମନ୍ତ୍ରୀ ଏଇ ବାଟ ଦେଇ ଯିବେ ତାଙ୍କୁ କଳା ପତକା ଦେଖେଇବା ପାଇଁ ଏ ସବୁ ଆସିଛି । ବିଳମ୍ବିତ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ କାମରୁ ଫେରିଲା ବେଳେ ଦେଖିଲି ଅଫିସ ସତର ଅଧା ବନ୍ଦ ଅଛି ଆଉ ବିଶୁ ଟେବୁଲ ଉପରେ ମୁହଁ ମାଡି ଶୋଇଛି । ତାକୁ ଉଠେଇ ପଚାରିଲି ଏସବୁ କଳା ପତକା ପରା ଗାୟା ସାରା ବନ୍ଧା ହେବାର ଥିଲା ରାତି ଆସି ହେଲାଣି ପତକା କେତେବେଳେ ବନ୍ଧା ହେବ । ବିଶୁ ବଡ଼ ନିରାଶ ସ୍ୱରରେ କହିଲା ଭାଇ ଆମ ନେତା ଏବେ ସେଇ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ଆଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି । ଶୁଣିଛି କାଲେ ଆମ ନେତା କାଲି ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦଳରେ ଯୋଗ ଦେବେ । ସେଇ ଖବରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଏଠି ଅଫିସ ଜଗିଛି । ଏ ସାହିତ୍ୟିକ ଅଙ୍ଗାରକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ମୋଟା ମୋଟି ଏମିତିକା । ମଜା କଥା ହେଲା ପ୍ରଭୁ ଷାଠିଏ ପଡ଼ି ଭୋଗ ଖାଇଲା

ପରେ ତାମୁଲ ସେବନ କରି ରତ୍ନସିଂହାସନରେ ବସି ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ ଶୁଣୁଥିବା ବେଳେ ବାହାରେ ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗାରକ ଦଳତାପତି ସେବକମାନଙ୍କ ପରସ୍ପର ଉପରେ କାଦୁଆ ଫିଙ୍ଗାର ଦୃଶ୍ୟ ବଡ଼ ବିକଳ ଲାଗେ । କାଲି ଯେଉଁ ଧାମ ଅନୁରକ୍ତ, ପାଠାଧ୍ୟାପକ ପଦ ସେବା କରୁଥିଲା ଆଜି ଅନ୍ୟ କିଛି ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଗାଳି କରୁଛି ପୁଣି କାଲି ସ୍ୱାର୍ଥ ହାସଲର ଲେବନବୁସ୍ତ ପାଇଗଲେ ତେଲିତେଲ ଏକ ହେଇଯିବେ । ଗୋଟିଏ ଗାମୁଛା ନେଇ ତୁଳୁ ଯିବେ । ସେତେବେଳେ ଏ ଅଙ୍ଗାରକ ନାଗା ସେବକମାନଙ୍କ ବିକଳ ଅବସ୍ଥା ଠିକ ଆମ ବିଶୁ ଭଳି ହୁଏ । କର୍ମୀ କଳା ପତକା ଧରି ବସିଥିବ ସେପଟେ ନେତା ବିରୋଧୀଙ୍କ ଦଳରେ ମିଶି ଯିବେଣି । ଦିନେ କେବେ ସାହିତ୍ୟର ମାନ ପାଇଁ ଜାନ୍ ଦେଇଦେବାକୁ ଶପଥ ନେଇଥିବା ଅନେକ

ନଂଗା ସେବକ ପାଠାଧ୍ୟାପକ ସ୍ୱାର୍ଥ ହାସଲ ପର କରୁଛନ୍ତାର ବାସ୍ତବ ରୂପ ଦେଖିଲା ପରେ ଏବେ ସାହିତ୍ୟ ଠାରୁ କୋଷେ ଦୂରରେ ରହି ପ୍ରଚାରଶୀର ଗାତ ଗାଉଛନ୍ତି

ସରକାରୀ ଭାଷାରେ କେବଳ ଦୁଇଜଣ ନାବାଳକ । ଜଣେ ହେଲେ ଜଗତର ହର୍ଷାକର୍ଷା ଭଗବାନ ଆଉ ଗୋଟେ ହେଲା ସଂସ୍କୃତି । ଠାକୁରଙ୍କ ଭଲ ମନ୍ଦ ବୁଝାସୁଝା କରିବାକୁ ମନ୍ଦିରମାନଙ୍କରେ ବ୍ରହ୍ମ ଗତି ତାଙ୍କୁ ପରିଚାଳିତ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟେ ଏଣାମେଣ୍ଟ ବିଭାଗ ଖୋଲାଯାଇଛି । ଠିକ ସେମିତି ଚିର ବାଳୁତ ଆମ ସଂସ୍କୃତିର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ କିଛି ଆୟାମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି । ଏମାନେ ପିଲାବ କାନ ଫୋଡ଼ା, ଅନୁପ୍ରାସନ, ଖଡ଼ିଛୁଆଁ, କଡ଼ଲେଉଡ଼ା ଭଳି ସବୁ ବିଶେଷ ଦିନମାନଙ୍କରେ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ପୂଜା କରି ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଶିରୀଣା ଭୋଗରେ ଆପ୍ୟାୟିତ କରନ୍ତି । କିଛି ପ୍ରମୁଖ ଦିନମାନଙ୍କରେ କଥା ପ୍ରବଚନମାନଙ୍କୁ ଡାକି ବ୍ରବିବସାୟ, ବ୍ରବିବସାୟ ନାମ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏ ସବୁ ଯାବତୀୟ ଖର୍ଚ୍ଚବାର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଭଣ୍ଡାର ଘର ଟିଏ ଖୋଲାଯାଇଛି । ଏତେସବୁ ପରେ ବି, ନିଜ ଜନ୍ମକଳା ପିଲାକୁ ଛାଡି ଚିରବାଳୁତ ସାହିତ୍ୟର ଲାଳନପାଳନ, ଖାଦ୍ୟପେୟ, ଜଗାରଖା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ବୁଝାବୁଝି କାମରେ ଝାଲ ନାଳ ଏହି ଆୟାମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଦେଖାଗଲେ ବିରୋଧୀ ଧାମର ପାଠାଧ୍ୟାପକଙ୍କ ଅଶ୍ରାବ୍ୟ ଗାଳିର ଶିକାର ହୁଅନ୍ତି । ସରକାରୀ ଧନରେ ନିଜ ଆନୁଗତ୍ୟମାନଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଚରିତାର୍ଥ କରିବାକୁ ଚାରି ଧାମର ପାଠାଧ୍ୟାପକଙ୍କ ଭିତରେ ଛକା ପଞ୍ଥୀ ଅନବରତ ଚାଲିଥାଏ । ନିତି ସଭାରେ ସାହିତ୍ୟକୁ ନେଇ ଭାବପ୍ରବଣ ହେଇଯାଉଥିବା ସାହିତ୍ୟର ମହତ୍ତ୍ୱମାନଙ୍କ ଭାଷଣ ଶୁଣିଲେ ଲାଗିବ ଯେମିତି ସାହିତ୍ୟ ଅଛି ବୋଲି ଜାଣ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଶୂନ୍ୟରେ ଘୁରୁଛି ନଚେତ କେବେଠୁ ତଳକୁ ଖସି ପଡ଼ିବି ।

କେବଳ ସାହିତ୍ୟ ହିଁ କାଲେ ମଣିଷକୁ ସହନଶୀଳ, ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ମାନବୀୟ କରେ ଭଳି ଅନେକ କର୍ତ୍ତୃସୂତ୍ର କଥା କହିଲା ବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ପାଟିରେ ବାବୁଲି ବାଜେନି । ହେଲେ ବାସ୍ତବତା ଏଠି ଭିନ୍ନ । ଏମାନେ ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ହାସଲ ପାଇଁ ପରଶ୍ରୀକାତର ଓ ଅପ୍ରୟୋଗୀବର ଚରମ ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଆନ୍ତି । ସହନଶୀଳ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଭଳି ସବୁ ଶୀଳ ଭୁଲି ଅଶ୍ୱାଳ ଭାଷାରେ ପରସ୍ପରର ଗୋଇ ଖୋଲିବା ଠାରୁ କିଏ ପରୀକ୍ଷାରେ କପି କରି ପାସ କରିଥିଲେ, କିଏ ସରକାରୀ ତହସିଲ ଡୋଷାରପାତରେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇଥିଲେ । କିଏ ଘୁଷୁ ଦେଇ କେଉଁ ପଦବୀ ପାଇଥିଲେ । କିଏ ପରକ୍ରିୟା ପ୍ରାତିରେ ଲିପ୍ତ ତ କିଏ ପ୍ରିୟାପ୍ରୀତି କରି ଯୋଗାଡ଼ିଆ ରୁଣରେ ମାନ ସମ୍ମାନ ହାତେଇଛନ୍ତି ଇତ୍ୟାଦିର ପୂର୍ବାପର ତଥ୍ୟ ଦେଇ ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ଲେଖନ୍ତି । ଗୋଟେ ଚିରବାଳୁତର ବିତର୍କିତ ସେବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଭିମାନ ସାହିତ୍ୟିକମାନେ ଯେ କୌଣସି ସ୍ତରକୁ କାହିଁକି ଖସି ଯାଆନ୍ତି ତାହା ନିଶ୍ଚିତଭାବେ ଗବେଷଣା ସାପେକ୍ଷ । ବିଳମ୍ବରେ ହେଲେ ବି ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ରତ୍ନ ଭଣ୍ଡାରର ଭେଦ ଜଣାପଡ଼ିଲା ହେଲେ ସାହିତ୍ୟ ଭଣ୍ଡାର ଜଗିବାକୁ ଭଣ୍ଡାରୀମାନଙ୍କ ଏତାଦୃଶ୍ୟ ଆଗ୍ରହର ଭେଦ ସାତ ତାଳ ପାଣି ତଳେ ସାତ ତାଳ ପଙ୍କ ଓ ତା' ତଳେ ଥିବା ସାତ ତାଳ ଗଣା ମାଟି ଠାରୁ ଆହୁରି ଗହନ ଆହୁରି ଦୁର୍ଭେଦ୍ୟ । ଖାସ୍ ସାହିତ୍ୟର ବୃହତ୍ତମ ସେବା କରିବା ପାଇଁ ତଥାକଥିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସାହିତ୍ୟିକମାନେ ରାଜ ଦରବାରରେ ଗୋଟେ ଗୋଟେ ଭାଟ ପଦବୀ ହାତେଇବା ପାଇଁ ନିଜର ଆତ୍ମସମ୍ମାନ ଭୁଲି ଯେପରି ରାଜାଙ୍କ ସୁତ୍ରାଗରେ ଲିପ୍ତ ଅଛନ୍ତି ଲାଗୁଛି ସମୟର ବିବର୍ତ୍ତମାନର କଣ୍ଠା ଦରବାରୀ ସାହିତ୍ୟ ଯୁଗରୁ ଆସି ପୁଣି ସେଇଠି ପହଞ୍ଚି ଗଲାଣି ।

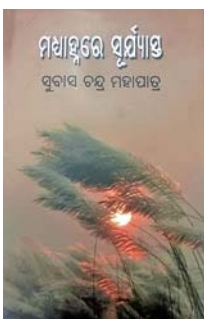
—ବନମାଳୀ ଭବନ, ଖାନନଗର, କଟକ
ମୋ: ୯୪୩୭୦୧୦୭୫୮

ପୁସ୍ତକ ସମୀକ୍ଷା

ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ

ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର, ଏଥେନା ବୁକ୍ସ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨, ମୂଲ୍ୟ- ୧୫୦ଟଙ୍କା

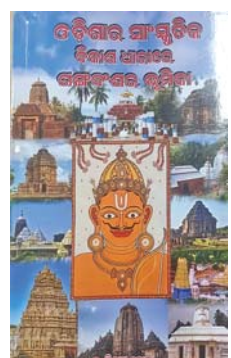
‘ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ’ ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ନାଟକ ପୁସ୍ତକ । ସତ୍ୟ ଉପରେ ଭରସା ଓ ନ୍ୟାୟରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖୁଥିବା ଏକ ଆଦର୍ଶବାଦୀ ପରିବାରର କରୁଣ କାହାଣୀକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ନାଟକର କାହାଣୀ ଗତିଶୀଳ । ଦୟାନିଧି ଦାସ ଜଣେ ଗାନ୍ଧୀବାଦୀ ମଣିଷ । ରୋଗଣୀ ସ୍ତ୍ରୀ ବାସନ୍ତିକ ଚିକିତ୍ସା, ସୂର୍ଯ୍ୟର ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପଡ଼ାଖର୍ଚ୍ଚ, ସାନପୁଅ ଚିନ୍ମୟର ପଡ଼ାଖର୍ଚ୍ଚ ଆଦିକୁ ନେଇ ବାପାଙ୍କ ଅମଳର ଜମି ବିକ୍ରି କରି ସେ ସର୍ବସ୍ୱାସ୍ତ । ଭରସା କେବଳ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମିଳୁଥିବା ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ଫେନ୍ସନ୍ । ଘର ପରିସ୍ଥିତି ଦେଖି ସ୍ତ୍ରୀ ବାସନ୍ତୀ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଦୟାନିଧି ପ୍ରବୋଧନା ଦେଇ କୁହନ୍ତି, ଖାଲି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚାକିରିଟା ପାଇଯାଉ । ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଆଶ୍ୱାସନା ବାସନ୍ତୀଙ୍କୁ ନୂଆ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖାଏ । ହେଲେ ଲାଞ୍ଜ ଦେଇ ନ ପାରିବାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଇଣ୍ଟରଭ୍ୟୁରେ ଫେଲ୍ ହୁଏ । ଶେଷରେ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦୋକାନରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ବେତନରେ ଚାକିରି କରେ । ଆଉ ଘରର ପରିସ୍ଥିତି ପାଇଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବାଧ୍ୟହୋଇ ଅପରାଧ ଦୁନିଆରେ ପାଦ ଥାପି ଜେଲିଯାଏ । ଏହା ହିଁ ନାଟକଟିର ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ । ପୁସ୍ତକଟି ନାଟ୍ୟ ସାହିତ୍ୟରେ ରୁଚି ରଖୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଦୃତି ଲାଭ କରିବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ସଂସ୍କୃତିକ ବିକାଶ ଧାରାରେ ଗଙ୍ଗବଂଶର ଭୂମିକା

ଡ. ତ୍ରିନାଥ ହୋତା, ପ୍ରକାଶକ- ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରକାଶନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ମୂଲ୍ୟ- ୪୫୦ଟଙ୍କା

ପୁସ୍ତକଟି ପାଣ୍ଡିତ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ । ଏଥିରେ ଯଥାକ୍ରମେ ୪ଟି ଅଧ୍ୟାୟ ରହିଛି । ଗଙ୍ଗବଂଶ ସାଶନ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ସଂସ୍କୃତି କିପରି ବହୁଭାବରେ ବିକଶିତ ହୋଇଥିଲା ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ପୁସ୍ତକରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ, ପୁରାଣ, ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଆଦିରେ କଳିଙ୍ଗ, ଉତ୍କଳ, କୋଙ୍କାଦ, କୋଶଳ ଓ ତୋଷଳ ଆଦି ସମ୍ପର୍କରେ ଥିବା ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ଆଧାରକରି ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ଓ ଭୂଗୋଳ ସମ୍ପର୍କରେ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଦେଇଛନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପ୍ରାକ୍ ଗଙ୍ଗବଂଶ ଓ ଗଙ୍ଗବଂଶ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି । ସେହିପରି ଚତୁର୍ଥ ବା ଶେଷ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଗଙ୍ଗବଂଶର ରାଜୁତି ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ସମାଜ, ପ୍ରଚଳିତ ଧର୍ମ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଶିକ୍ଷା, କଳା ଓ ସଂସ୍କୃତି ସମ୍ପର୍କରେ ଧାରଣା ଦିଆଯାଇଛି । ପୁସ୍ତକଟି ପାଠକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦୃତ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ ।

ଚାରିକୋଣିଆ ଗଛ

ବଡ଼ ବଡ଼ ଗଛର ଗଣ୍ଡିଗୁଡ଼ିକ ବେଶ୍ ମୋଟା ଓ ଗୋଲାକାର ହୋଇଥାଏ । ଏମିତିରେ ଛୋଟଗଛର ଗଣ୍ଡି ବି ଗୋଲାକାର ହିଁ ହୋଇଥାଏ । ହେଲେ କେବେ କୌଣସି ଗଛର ଗଣ୍ଡି ଚାରିକୋଣିଆ ହୋଇଥିବା ଦେଖିଛନ୍ତି ? ଭାରତରେ ଗଛର ଗଣ୍ଡି କେବେ କ'ଣ ଚାରିକୋଣିଆ ହୋଇପାରେ ? ହେଲେ ଜାଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ପାନାମାର ଏଲ୍ ଭେଲ୍ ଗାଁରେ ଅଛି 'ଭ୍ୟାଲା ଅଫ୍ ସ୍କୋୟାର ଟ୍ରୁ' । ଅର୍ଥାତ୍ ଏଠାରେ ଥିବା ସବୁ କପାସ ଗଛଗୁଡ଼ିକର ଗଣ୍ଡି ଗୋଲାକାର ନ ହୋଇ ବରଂ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକଭାବେ ଚାରିକୋଣିଆ ହୋଇଥାଏ । ଏମିତିକି ଗଣ୍ଡି ଭିତରର ବଳୟଗୁଡ଼ିକ ବି ଗୋଲାକାର ନ ହୋଇ ଚାରିକୋଣିଆ ହୋଇଥାଏ । ତେବେ ଏହା କିପରି ସମ୍ଭବ ବୋଲି ଅନେକ ଗବେଷଣା ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ଜଣାପଡ଼ିନି ଏହା ପଛର କାରଣ । ଫ୍ଲୋରିଡ଼ା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଗବେଷକମାନେ ବି ଏଭଳି ବୃକ୍ଷ ବଢ଼େଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ହେଲେ ସଫଳ ହୋଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ସେମାନେ ଉପନୀତ ହେଲେ ଯେ, ଗଛର ଆକାର ସ୍ଥାନୀୟ ପରିବେଶ ଓ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥାଏ । ଆଉ ଏଭଳି ଚାରିକୋଣିଆ ବୃକ୍ଷ କେବଳ ଏହି ଭ୍ୟାଲା ଅଫ୍ ସ୍କୋୟାର ଟ୍ରୁରେ ହିଁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ । ଆଉ କେଉଁଠି ବୁହେଁ । ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ ଏଭଳି ଅଜବ ଆକାରର ବୃକ୍ଷ ଦେଖିବାକୁ ଏଠାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି ।

ବତକ ଫ୍ୟାଶନ ଶୋ'

ଫ୍ୟାଶନ ଶୋ'ରେ ମଡେଲମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ରାସ୍ତାରେ ଚାଲୁଥିବାର ଦେଖିଥୁବେ । ହେଲେ କେବେ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ଫ୍ୟାଶନ ଶୋ' ଦେଖିଛନ୍ତି ? ଖାସ୍ କରି ବତକଙ୍କ ଫ୍ୟାଶନ ଶୋ' ଦେଖିଛନ୍ତି ? ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିବେ ସତରେ କ'ଣ ବତକମାନଙ୍କର ଫ୍ୟାଶନ ଶୋ' ହୁଏ ? ହଁ, ହୁଏ । ଆଉ ଏହା ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆର ସିଡ଼ନୀରେ ଆୟୋଜିତ ହୁଏ । ଯେଉଁଥିରେ ବତକମାନେ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ପୋଷାକ, ସହ କ୍ୟାପ, ବିଭିନ୍ନ ଆକର୍ଷକ ଆସେସରୀ ପିନ୍ଧନ୍ତି । ଆଉ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତିଆରି କରାଯାଇଥିବା ଛୋଟିଆ ରାସ୍ତା ଉପରେ ଚାଲନ୍ତି । ମାଲ ବତକମାନେ ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍‌ସ୍ କ୍ୟୁଟି ତଥା ଭିକ୍ଟୋରିଆନ ଏରାର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ବହୁତ କ୍ୟୁଟ ଓ ରମ୍ୟାଲ ଲାଗନ୍ତି । କୁଞ୍ଚି ଥିବା ଗାଉନ୍ ଓ ଡ୍ରେସ୍, ଡା'ସାଙ୍ଗକୁ ହ୍ୟାଟ୍ ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଏ । ସେହିଭଳି ପୁରୁଷ ବତକମାନଙ୍କ ଲଙ୍ଗକୋଟ, ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗର ଶାର୍ଟ ଓ ହ୍ୟାଟ୍‌ରେ ବେଶ୍ ଆକର୍ଷକ ଲାଗନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ପାଳିତ ହେଉଥିବା ସିଡ଼ନୀ ରମ୍ୟାଲ ଇଣ୍ଟର ଶୋ'ର ଏହି ଫ୍ୟାଶନ ଶୋ' ଏକ ଅଂଶ । ୬୦ ବର୍ଷୀୟ ବ୍ରାୟନ ହେରିଂଟନ ନାମକ ଜଣେ କୃଷକ ଏହାକୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଆୟୋଜନ କରିଥାନ୍ତି । ସେ ଦୀର୍ଘ ୪୦ ବର୍ଷ ହେବ ଏହି ଫ୍ୟାଶନ ଶୋ' ଆୟୋଜନ କରୁଛନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ନୂଆ ଫ୍ୟାଶନ ଟ୍ରେଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ବତକଙ୍କ ପାଇଁ ପୋଷାକ ତିଆରି କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ଫ୍ୟାଶନ ଶୋ' ସିଡ଼ନୀ ରମ୍ୟାଲ ଇଣ୍ଟର ଶୋ'ର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଆକର୍ଷଣ । ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଏହାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି ।

ଅନ୍ଧକାରର ଅନୁଭବ ଦିଏ ଏହି ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ

ଅନେକ ଅଜବ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ କଥା ଶୁଣିଥିବେ । କେଉଁଠି ରୋବୋ ଖାଦ୍ୟ ପରଷିଲାଣି ତ କେଉଁଠି ମାଙ୍କଡ଼ । ହେଲେ ଆମ ଦେଶର ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଓ ବେଙ୍ଗାଲୁରୁରେ ଅଛି ଏମିତି ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ, ଯେଉଁଠି ଗ୍ରାହକ ପାଇବେ ଏମିତି ନିଆରା ଅନୁଭୂତି, ଯାହାକୁ ଆଦୌ ଭୁଲି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଆଉ ଏଠାକୁ ଆସିବା ପରେ ଗ୍ରାହକମାନେ ଦୃଷ୍ଟିବାଧିତ ମଣିଷଙ୍କ ଜୀବନର କଷ୍ଟକୁ ଅଙ୍ଗେ ନିଭାଇପାରିବେ । ଉକ୍ତ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟର ନାଁ ହେଉଛି 'ଡାଇଲଗ୍ ଇନ୍ ଦ ଡାର୍କ' । ଏଠି ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଚାରି କୋର୍ସବାଲା

ଭୋଜନ ପରଷାଯାଏ ହେଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ଧକାରରେ । ଏଠି ଭୋଜନର ଅନୁଭବ କେବଳ ଶ୍ରବଣ, ସ୍ପର୍ଶ ଓ ଗନ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ବାରି ନେଇହେବ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ ଉକ୍ତ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟର ନେତୃତ୍ୱ ଓ ପରିଚାଳନା ଅଧିକାଂଶ ଦୃଷ୍ଟିବାଧିତ ଓ ଭିନ୍ନତା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥାଏ । ଏଭଳି ଏକ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ ଖୋଲିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଦୃଷ୍ଟିବାଧିତ ଓ ଦିବ୍ୟାଙ୍ଗ ପ୍ରତି ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କୁ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ କରାଇବା । ଆଉ ସେମାନଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନ ସମସ୍ୟାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇବା ।

